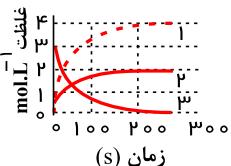

نام و نام خانوادگی:

نام آزمون: شیمی یازدهم ساده

محمد گنجی

۱ ★ با توجه به شکل روبرو، که تغییر غلظت O_2 (نمودار تغییر غایل) و اکنث (نمودار تغییر غایل) نشان می‌دهد، کدام مطلب درست است؟

۱، نمودار تغییر غایل است.

۲، نمودار تغییر غایل است.

۳، شیب نمودار تغییر غایل در مقطع ۱۰۰-۲۰۰ تندتر است.

۴، نمودار تغییر غایل است و شیب آن با شیب نمودار تغییر غایل یکسان است.

گزینه ۲ پاسخ:

با توجه به واکنش $2\text{NO}(g) + \text{O}_2(g) \rightarrow 2\text{NO}_2(g)$ نصف ضریب O_2 است. پس شیب نمودار آن نصف شیب نمودار NO است.

۲ ★ پتانسیم نیترات در اثر حرارت در دمای بلاوه طبق واکنش زیر تجزیه می‌شود اگر سرعت متوسط تولید اکسیژنه مول بر ثانیه باشد سرعت متوسط تجزیه پتانسیم نیترات چند مول بر ثانیه خواهد بود؟

۱۷

۱۸

۱۹

۲۰

گزینه ۳ پاسخ:

$$\bar{R}_{\text{O}_2} = \frac{\bar{R}_{\text{KNO}_3}}{5} \Rightarrow \frac{0,۴}{۵} = \frac{\bar{R}_{\text{KNO}_3}}{۴} \Rightarrow \bar{R}_{\text{KNO}_3} = ۰,۳۲ \text{ mol} \cdot \text{s}^{-1}$$

۳ ★ ساختار تشکیل در واکنش $\text{A} + \text{B} \rightarrow \text{C} + \text{D}$ است. سرعت کلی واکنش و سرعت تشکیل D ، سرعت مصرف B به ترتیب، ابراهیم چشم است؟

۰,۵

۰,۵

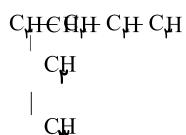
۰,۵

۰,۵

گزینه ۴ پاسخ:

با توجه به واکنش: $2\text{A} + \text{B} \rightarrow 2\text{C} + 3\text{D}$

$$R_{\text{واکنش}} = \frac{RA}{2} = \frac{RB}{1} = \frac{RD}{2} = \frac{RO}{3} \Rightarrow R_{\text{واکنش}} = ۰,۵, \quad RA = ۱, \quad RB = ۰,۵, \quad RD = ۱,۵$$

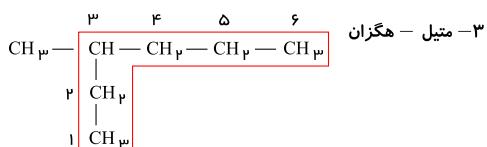
۱۸ - اتیل متیل بوتان

۱۹ - پروپیل بوتان

۲۰ - اتیل پنتان

۲۱ - متیل هگزان

گزینه ۴ پاسخ:

۵ ★ اگر در مولکول متان به جای سه هیدروژن آن دو بنیان اتیل و یک بنیان متیل قرار دهیم، کدام هیدروکربن زیر حاصل می‌شود؟

۱۸ - اتیل متیل پروپان

۱۹ - متیل پنتان

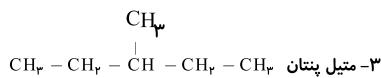
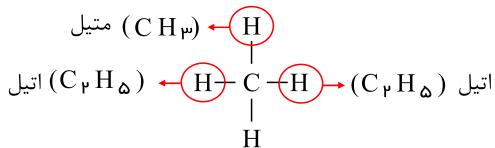
۲۰ - دی اتیل اتان

۲۱ - دی متیل بوتان

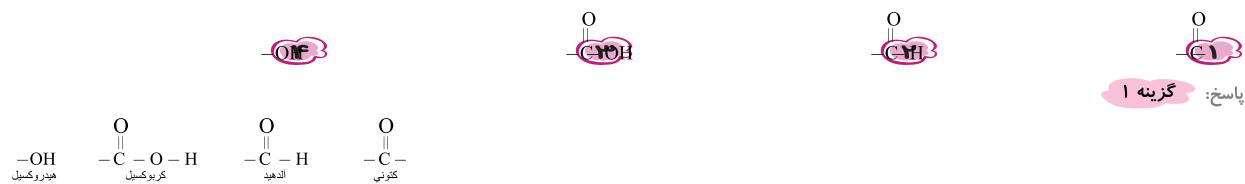
گزینه ۳ پاسخ:

منظور از بنیان اتیل C_2H_5- است. منظور از بنیان متیل CH_3- است.

محمد گنجی

۶ ★ عامل کتونی در ترکیبات آلی کدام است؟

۷ ★ عدد اتمی عنصری ۲۱ می‌باشد. این عنصر در کدام گروه از جدول تناوبی قرار دارد و چند ظرفیتی است؟

- گروه دوم و سه ظرفیتی ۱
- گروه اول و یک ظرفیتی ۲
- گروه سوم و سه ظرفیتی ۳
- پاسخ: ۲

با رسم آرایش الکترونی عدد اتمی SC^{2+} , این عنصر متعلق به گروه سوم و از فلزهای واسطه است که دارای ظرفیت سه می‌باشد و کاتیون سه بار مثبت تشکیل می‌دهد.

$$_{21}\text{SC} : [_{18}\text{Ar}]^{3d^1}4s^2 \Rightarrow _{18}\text{SC}^{2+} : [_{18}\text{Ar}]$$

۸ ★ در دوره‌ی چهارم جدول تناوبی بین عناصر واسطه چند عنصر با آرایش الکترونی ^{1d} وجود دارد؟

۹ ★ عدد جرمی عنصری ۴۵ و تفاوت نوترون‌ها و پروتون‌های آن ۳ می‌باشد این عنصر در کدام دوره از جدول تناوبی قرار دارد؟

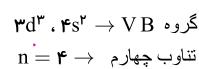
- دو ۱
- چهارم ۲
- پنجم ۳
- سوم ۴
- گزینه ۳
- پاسخ: ۳

$$\begin{aligned} {}_{25}^{\text{X}} & A = p + n = 45 \\ & n - p = 3 \\ & \Rightarrow 21 \Rightarrow [_{18}\text{Ar}]^{3d^1}4s^1 \end{aligned}$$

ضریب لایه‌ی آخر دوره‌ی عنصر در جدول تناوبی است بنابراین دوره‌ی این عنصر چهار می‌باشد.

۱۰ ★ آخرین ترازهای الکترونی عنصری به $^{3s^2}3d^3$ ختم می‌شود این عنصر در کدام دوره و گروه جدول تناوبی قرار دارد؟

- دوره چهارم و گروه پنجم فرعی ۱
- دوره سوم و عنصر واسطه ۲
- دوره چهارم و گروه سوم فرعی ۳
- گزینه ۲
- پاسخ: ۲

۱۱ ★ به طور کلی کدام خاصیت از جمله‌ی ویژگی‌های مشترک فلزهای نیست؟

- قابلیت چکش خواری ۱
- داشتن سطح برآق ۲
- شکنندگی ۳
- گزینه ۱
- پاسخ: ۱

چون فلزات عموماً به علت وجود دریای الکترونی شکننده نیستند.

محمد گنجی

۱۲ ★ اگر واکنش: $Zn(s) + H_2SO_4(aq) \rightarrow ZnSO_4(aq) + H_2(g)$ در مدت شش دقیقه پایان پذیرد، بین سرعت متوسط تولید گاز هیدروژن در این واکنش در دقیقه اول ($\bar{R}_1$) در دقیقه سوم ($\bar{R}_3$) و در دقیقه ششم ($\bar{R}_6$) کدام رابطه برقرار است؟

$$\bar{R}_1 > \bar{R}_3 > \bar{R}_6 \quad ۱$$

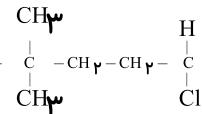
$$\bar{R}_1 = \frac{1}{\mu} \bar{R}_3, \quad \bar{R}_3 = \frac{1}{\mu} \bar{R}_6 \quad ۲$$

$$\bar{R}_1 < \bar{R}_3 < \bar{R}_6 \quad ۳$$

$$\bar{R}_1 = 3\bar{R}_3, \quad \bar{R}_3 = 2\bar{R}_6 \quad ۴$$

پاسخ: ۴

زیرا با گذشت زمان سرعت متوسط این واکنش کاهش می‌یابد.

۱۳ ★ نام ترکیبی با فرمول $CH_3 - C - CH_2 - CH_2 - C - CH_3$ بر اساس قواعد نام‌گذاری آیوپاک کدام است؟

۵ - کلرو - ۲ - دی‌متیل هگزان ۱

۲ - کلرو - ۵ - دی‌متیل هگزان ۲

۵,۵ - دی‌متیل - ۲ - کلروهگزان ۱

۲,۲ - دی‌متیل - ۵ - کلروهگزان ۲

پاسخ: ۲

(ابتدا نام هالوژن‌ها و سپس نام شاخه‌های آلکیل آورده می‌شود.)

در نگاه اول گزینه‌ی ۱ و ۳ نادرست‌اند، چون نام متیل را قبل از کلرو آورده است و به خاطر تراکم شاخه‌ها شماره گذاری از چپ شروع می‌شود. در این صورت نام درست آن به صورت زیر است:

۵ - کلرو - ۲,۲ - دی‌متیل هگزان

۱۴ ★ سرعت واکنش: $Fe(s) + 2H^+(aq) \rightarrow Fe^{2+}(aq) + H_2(g)$ بر اثر کدام تغییر کاهش می‌یابد؟ (با کمی تغییر)

۱ گرم کردن محلول اسید در آغاز واکنش

۲ بکار بردن هیدروکلریک اسید به جای نیتریک اسید با مولاریته یکسان

۱ استفاده از براده آهن به جای گرد آهن

۲ استفاده از براده آهن به جای قطعه‌های آهن

پاسخ: ۱

زیرا در براده‌ی آهن نسبت به گرد آهن سطح تماس کمتر و سرعت واکنش نیز کمتر می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲) با گرم کردن اسید سرعت زیاد می‌شود.

گزینه‌ی ۳) براده آهن نسبت به قطعه آهن سطح تماس بیشتری داشته و با اسید سریع تر واکنش می‌دهد.

گزینه‌ی ۴) هیدروکلریک اسید و نیتریک اسید، هر دو اسید قوی و یک ظرفیتی هستند و سرعت واکنش آنها با آهن برابر است.

۱۵ ★ آرایش الکترونی عنصری به $^{3d}_{\text{ل}} \text{X}$ می‌شود عدد اتمی آن چقدر است؟

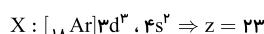
۱ ۲۳ ۱

۲ ۲۱ ۲

۳ ۲۵ ۳

۴ ۲۳ ۴

پاسخ: ۱

قبل از آن که ۳d پر شود زیر لایه ۸ بالاتر پر می‌شود بنابراین:

۱۶ ★ کدام گزینه در مورد فلزات صحیح نیست؟

۱ قابلیت چکش خواری

۲ شکل پذیری

۳ همه‌ی این عناصر در دسته p قرار دارند.

۱ رسانایی خوب گرما

۲ سیلیسیم / درخشان / شکننده

پاسخ: ۳

فلزات در جدول شامل فلزات واسطه، اصلی و فلزات واسطه‌ی داخلی هستند و تنها چند فلز در دسته p قرار دارند.

۱۷ ★ یک شبه فلز است که مانند فلزات ..... و مانند نافلزات ..... است.

۱ گالیم / شکل پذیر / چکش خوار

۲ سیلیسیم / درخشان / شکننده

۱ گالیم / شکل پذیر / چکش خوار

۲ سیلیسیم / شکل پذیر / شکننده

پاسخ: ۲

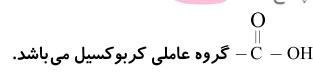
سیلیسیم مانند فلزات درخشان و مانند نافلزات شکننده است.

۱۸ ★ عامل کربوکسیل کدام است؟

محمد گنجی

گزینه ۴ پاسخ:

۱۹ ★ عبارت درست را بیابید؟

۱ واکنش خرد شدن ورقه‌های کاغذ یک تغییر فیزیکی کند است.

۲ واکنش خرد شدن ورقه‌های کاغذ یک واکنش شیمیایی کند است.

۳ حل شدن شیشه در آب واکنش شیمیایی کند است.

گزینه ۳ پاسخ:

خرد شدن ورقه‌های کاغذ در اثر تجزیه‌ی سلوانز کاغذ صورت می‌گیرد که این واکنش نوعی واکنش شیمیایی کند است. در گزینه‌ی ۱، واکنش فلز آهن با آب کند است ولی فلزات قلیایی به سرعت با آب واکنش می‌دهند.

۲۰ ★ در واکنش $\text{KNO}_3(s) + \text{H}_2\text{O}(g) \rightarrow \text{KHO}(s) + \text{NO}_2(g)$ کدام عبارت زیر نادرست است؟

$$\overline{R} = \frac{\overline{R}_{\text{NO}_2}}{2} = \frac{\overline{R}_{\text{H}_2\text{O}}}{5} \quad \text{(سرعت واکنش)}$$

۱ با گذشت زمان غلظت NO_2 افزایش یافته و KHO کاهش می‌یابد.

۲ با گذشت زمان، سرعت مصرف KNO_3 و سرعت تولید NO_2 بیش از H_2O خواهد بود.

گزینه ۱ پاسخ:

KNO_3 جامد است و غلظت آن کاهش نمی‌یابد ولی مقدار مول آن کم می‌شود. توجه: با گذشت زمان سرعت متوسط مواد شرکت کننده در واکنش کاهش یابد.

۲۱ ★ ۴۸ گرم گاز هیدروژن در واکنش تولید آمونیاک در مدت ۶ دقیقه مصرف شده است. سرعت متوسط مصرف این گاز چند مول بر ثانیه است؟ ($\text{H}_2 = 1$)

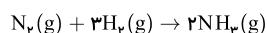
۱ ۱۲

۰,۱۳ ۲۰

۹ ۲۱

۱ ۱۵

گزینه ۱ پاسخ:

$$\overline{R}_{\text{H}_2} = -\frac{\Delta n}{\Delta t} = -\frac{\frac{4}{6} \text{ mol}}{\frac{6}{60} \text{ min}} = \frac{4}{6} \text{ mol/min}$$

$$\frac{4}{6} \text{ mol} \times \frac{1 \text{ min}}{60 \text{ s}} = \frac{1}{15} \text{ mol/s}$$

۲۲ ★ در فاصله زمانی ۲ تا ۸ دقیقه در یک ظرف ۲ لیتری تعداد مول گاز N_2O_5 از $0,9$ به $0,3$ رسیده است. سرعت متوسط مصرف این گاز چند مول بر لیتر بر دقیقه است؟

۰,۱۲ ۲۰

۰,۰۲ ۲۰

۰,۰۵ ۲۱

۱ ۰,۳

گزینه ۲ پاسخ:

$$\Delta n_{\text{N}_2\text{O}_5} = 0,3 - 0,9 = -0,6 \text{ mol N}_2\text{O}_5$$

$$\overline{R}_{\text{N}_2\text{O}_5} = -\frac{\Delta n}{\Delta t} = -\frac{-0,6 \text{ mol}}{\frac{6}{60} \text{ min}} = 0,05 \text{ mol L}^{-1} \cdot \text{min}^{-1}$$

۲۳ ★ در واکنشی در مدت ۹۰ ثانیه، ۱۲ گرم هیدروژن تولید شده است. سرعت متوسط تولید این گاز چند مولار بر دقیقه است؟ (حجم ظرف ۵ لیتر می‌باشد)

۰,۱۶ ۲۰

۰,۰۸ ۲۰

۰,۰۲ ۲۱

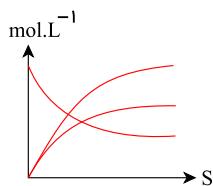
۱ ۰,۸

گزینه ۱ پاسخ:

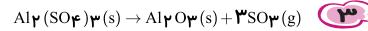
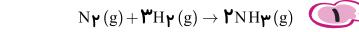
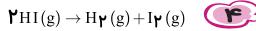
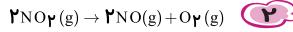
$$\Delta t = 90 \text{ s} \times \frac{1 \text{ min}}{60 \text{ s}} = 1,5 \text{ min}$$

$$\overline{R}_{\text{H}_2} = \frac{\text{mol}}{\text{L} \cdot \text{min}} = \frac{\frac{12}{2} = 6 \text{ mol}}{\Delta t \times 1,5 \text{ min}} = 0,4 \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1} \cdot \text{min}^{-1}$$

محمد گنجی

★ ۲۴ کدام واکنش مربوط به نمودار تغییرات غلظت به زمان روبه رو است؟

گزینه ۱

گزینه ۲

گزینه ۳

بنابرآن که یک منحنی نزولی و دو منحنی صعودی می‌باشد واکنش شامل یک واکنش دهنده و دو فرآورده است. چون منحنی صعودی بالای شیب بیشتری دارد بنابراین سرعت آن بیشتر است و در نتیجه ضریب استوکیومتری آن بیشتر است.
(در گزینه ۳ دقت شود که غلظت مولی جامدها ثابت است).

★ ۲۵ ۲۲۴ cm³ گاز در شرایط استاندارد (STP) از واکنش فلز روی با محلول هیدروکلریک اسید در مدت $\frac{1}{3}$ دقیقه تولید می‌شود. سرعت متوسط تولید گاز بر حسب مول بر ثانیه کدام است؟

۳ × ۱۰⁻۳ ۱

۵ × ۱۰⁻۳ ۲

۵ × ۱۰⁻۴ ۳

۳ × ۱۰⁻۴ ۴

گزینه ۲

گزینه ۳

روش اول:

$$\bar{R}_{\text{H}_2} = \frac{\frac{224}{22400} \text{ mol}}{\frac{1}{3} \text{ min} \times \frac{60 \text{ s}}{1 \text{ min}}} = \frac{1 \times 10^{-3} \text{ mol}}{20 \text{ s}} = 5 \times 10^{-4} \text{ mol s}^{-1}$$

روش دوم:

$$\text{?mol}_{\text{H}_2} = 224 \text{ cm}^3 \times \frac{1 \text{ L}}{1000 \text{ cm}^3} \times \frac{1 \text{ mol(g)}}{224 \text{ L}} = 0.01 \text{ mol}$$

$$\bar{R}_{\text{H}_2} = \frac{0.01 \text{ mol}}{20 \text{ s}} = 5 \times 10^{-4} \text{ mol s}^{-1}$$

★ ۲۶ واکنش محلول HCl با پودر Zn سریع تر از واکنش این اسید با تکه‌های Zn می‌باشد. این تغییر سرعت ناشی از کدام عامل است؟

۱ فعالیت شیمیابی

۲ غلظت

۳ سطح تماس

۴ دما

گزینه ۱

گزینه ۲

وقتی تکه‌های روی را به پودر روی تبدیل می‌کنیم، سطح تماس افزایش می‌یابد و با افزایش سطح تماس امکان برخورد بین ذره‌ها افزایش یافته و سرعت واکنش بیشتر می‌شود.

★ ۲۷ کدام گزینه در مورد مقایسه سرعت واکنش‌ها درست است؟

۱ سوختن بنزین در سیلندر یک خودرو < زنگ زدن وسایل آهنه < تجزیه سلولز.

۲ سوختن بنزین در سیلندر یک خودرو < تجزیه سلولز < زنگ زدن وسایل آهنه.

۳ تجزیه سلولز < زنگ زدن وسایل آهنه < سوختن بنزین در سیلندر یک خودرو.

۴ تجزیه سلولز < سوختن بنزین در سیلندر یک خودرو < زنگ زدن وسایل آهنه.

گزینه ۱

پاسخ:

واکنش سوختن بنزین در سیلندر یک خودرو بسیار سریع، زنگ زدن وسایل آهنه آهسته و پوسیده شدن ورقه‌های کاغذ (یعنی همان سلولز) بسیار آهسته است.

★ ۲۸ در واکنش $B \rightarrow 2D$ کدام عبارت درست است؟

$$\frac{-\Delta n_B / \Delta t}{1} = \frac{\Delta n_C / \Delta t}{2} \quad ۱$$

$$2 \times \frac{\Delta n_B}{\Delta t} = \frac{\Delta n_C}{\Delta t} \quad ۲$$

$$\bar{R}_B = 2 \bar{R}_C \quad ۳$$

$$\frac{-\Delta n_B}{\Delta t} = \frac{2 \Delta n_C}{\Delta t} \quad ۴$$

گزینه ۴

پاسخ:

$$\bar{R}_B = -\frac{\Delta n_B}{\Delta t}, \quad \bar{R}_D = \frac{\Delta n_D}{\Delta t}$$

$$\bar{R}_B = \frac{1}{2} \Rightarrow 2\bar{R}_B = \bar{R}_D \Rightarrow 2 \times \left(-\frac{\Delta n_B}{\Delta t} \right) = \frac{\Delta n_D}{\Delta t}$$

$$\bar{R}_B = \frac{R_B}{\text{واکنش}} = \frac{\bar{R}_D}{\text{ضریب استوکیومتری B}} = \frac{-\Delta n_B / \Delta t}{1} = \frac{\Delta n_D / \Delta t}{2}$$

محمد گنجی

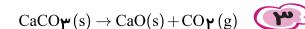
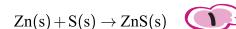
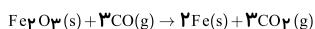
۲۹ ★ نمودار تغییرات غلظت $\text{CaCO}_3(s) \rightarrow \text{CaO}(s) + \text{CO}_2(g)$ بر حسب زمان در واکنش کدام است؟

پاسخ: ۴

CaCO_3 ماده‌ای جامد است، غلظتش ثابت است و در طول زمان انجام واکنش تغییری نمی‌کند. در تئیجه منحنی به صورت یک خط افقی می‌باشد.

۳۰ ★ افزایش فشار، موجب افزایش سرعت کدامیک از واکنش‌های زیر می‌شود؟

پاسخ: ۴

در واکنش‌های یک طرفه عامل فشار به شرطی روی سرعت واکنش رفت اثر دارد که حداقل یکی از واکنش‌دهنده‌ها گازی باشد.

۳۱ ★ در واکنش گازی $y \rightarrow x$ از دقیقه اول تا دقیقه سوم واکنش $[x] - [y]$ $\frac{\Delta[y]}{\Delta t}$ ..... $\frac{-\Delta[x]}{\Delta t}$ ..... می‌شود.

۱ کمتر - کمتر - بیشتر - کمتر ۲ کمتر - بیشتر - بیشتر - بیشتر - کمتر ۳ بیشتر - بیشتر - بیشتر - کمتر

پاسخ: ۱

۳۲ ★ در واکنش $\dots \rightarrow 2\text{A}(aq)$ در مدت ۲ دقیقه به اندازه $5 \times 10^{-2} \text{ mol/L}$ از غلظت A کاسته می‌شود. با توجه به آن متوسط سرعت از

بین رفتن A بر حسب $\text{mol/L} \cdot \text{s}$ در فاصله زمانی داده شده عبارت است از: (المپیاد شیمی ۸۰ و ۷۹)

$$6 \times 10^{-1}$$

$$1,2 \times 10^{-2}$$

$$2 \times 10^{-4}$$

$$1 \times 10^{-4}$$

گزینه ۲

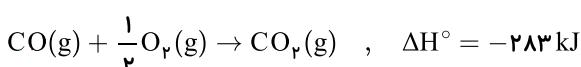
پاسخ:

$$6 \text{ min} \times \frac{5 \text{ s}}{1 \text{ min}} = 30 \text{ s}$$

$$\Delta[A] = 0,024 \text{ mol/L}$$

$$\bar{R} = \frac{\Delta[A]}{\Delta t} = \frac{0,024}{30} = 2 \times 10^{-4} \text{ mol} \cdot \text{L} \cdot \text{s}^{-1}$$

۳۳ ★ تغییر آنتالپی تشکیل کربن مونواکسید از عنصرهای سازنده‌اش برابر است با:

$$-677 \text{ kJ}$$

$$-111 \text{ kJ}$$

$$677 \text{ kJ}$$

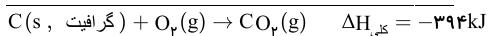
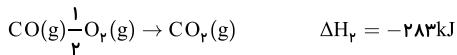
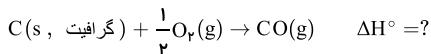
$$111 \text{ kJ}$$

گزینه ۳

پاسخ:

واکنش تشکیل کربن مونواکسید از عنصرهای سازنده‌اش به صورت $\text{C}(s) + \frac{1}{2}\text{O}_2(g) \rightarrow \text{CO}(g)$ گرافیت و $\text{CO}(g) + \frac{1}{2}\text{O}_2(g) \rightarrow \text{CO}_2(g)$ می‌باشد (توجه کنید معادله را برای تولید یک مول کربن مونواکسید می‌نویسیم چون می‌خواهیم تغییر آنتالپی تشکیل آن را محاسبه کنیم).

محمد گنجی

$$\Delta H^\circ = \Delta H_1^\circ + \Delta H_2^\circ \\ -394 = \Delta H_1 + (-283) \Rightarrow \Delta H_1 = -111 \text{ kJ}$$

اگر برای واکنش $A + 2B \rightarrow 3C$ مقدار تغییر آنتالپی کدام است؟

$$3\Delta H_1 \quad 1 \quad -\frac{1}{3}\Delta H_1 \quad 2 \quad -\Delta H_1 \quad 3 \quad \Delta H_1 \quad 4$$

گزینه ۳ پاسخ:

چون واکنش دوم، قرینه‌ی واکنش اول می‌باشد که ضرایب آن بر سه تقسیم شده‌اند، همین عملیات جبری را روی ΔH_1 انجام می‌دهیم، پس:

$$\Delta H_f = -\frac{1}{3}\Delta H_1$$

مقدار ΔH برای واکنش $A + 2B \rightarrow D$ با توجه به اطلاعات زیر کدام است؟

$$+50 \text{ kJ} \quad 1$$

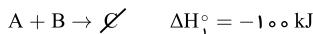
$$-50 \text{ kJ} \quad 2$$

$$+150 \text{ kJ} \quad 3$$

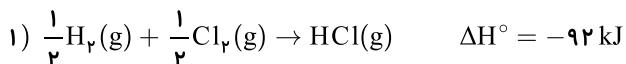
$$-150 \text{ kJ} \quad 4$$

گزینه ۱ پاسخ:

از جمع واکنش‌های ۱ و ۲ می‌توان واکنش خواسته شده را به دست آورد.

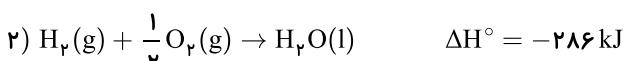

گرمای استاندارد تشکیل واکنش $4HCl(g) + O_2(g) \rightarrow 2H_2O(g) + 2Cl_2$ چند kJ است؟

$$-121,8 \quad 1$$

$$-391,8 \quad 2$$

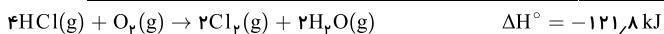
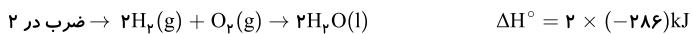
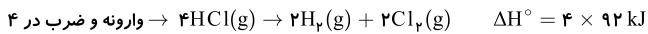

$$123,1 \quad 3$$

$$-156,9 \quad 4$$

گزینه ۱ پاسخ:

کدام مطلب نادرست است؟

۱) به عنصرهای موجود در دو دسته‌ی S و P، عنصرهای اصلی گفته می‌شود.

۲) به عنصرهایی که زیر لایه‌ی d آن‌ها در حال پر شدن است، عنصرهای واسطه می‌گویند.

۳) به طور عمده، الکترون‌هایی ظرفیتی هستند که خواص شیمیایی یک عنصر را تعیین می‌کنند.

۴) تعداد الکترون‌های موجود در آخرین زیر لایه‌ی الکترونی، الکترون‌های ظرفیتی نامیده می‌شوند.

گزینه ۴ پاسخ:

در عناصر اصلی الکترون‌های موجود در لایه‌ی آخر الکترون‌های ظرفیتی می‌باشند ولی در عناصر واسطه لایه‌ی آخر لایه‌ی ظرفیت نیست در عناصر واسطه خارجی لایه‌ی ظرفیت در عناصر اصلی الکترون‌های موجود در لایه‌ی آخر الکترون‌های ظرفیتی می‌باشد. ns - 1 d , n = 1

محمد گنجی

۳۸ ★ کدام مطلب درباره فلزها نادرست است؟

- ۱ بیش از ۸۰ درصد عناصرها را تشکیل می‌دهند.
- ۲ رسانای خوب گرما و برق هستند.
- ۳ قابلیت چکش خواری و شکل‌پذیری دارند.

پاسخ: ۳

فلزات رسانای خوب گرما و برق هستند، دارای سطح برآق برخوردار نیستند.
از ۱۱۸ عنصر جدول، ۹۲ عنصر فلزی است.

$$\frac{92}{118} \times 100 = 78 \text{ درصد فلزات}$$

۳۹ ★ کدام مطلب درباره «دسته‌ی شبه فلزها» نادرست است؟

- ۱ بربخی از خواص فلزها و نافلزها را دارند.
- ۲ تمام آن‌ها در دمای اتاق به حالت جامد هستند.
- ۳ سیلیسیم شبه فلز بوده و عنصری کدر و شکننده است.

پاسخ: ۲

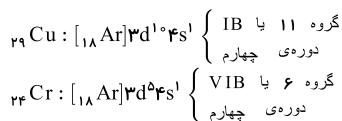
سیلیسیم عنصری درخشان و شکننده است. افزون بر این سیلیسیم عنصری نیمه‌رسانا نیز است.

۴۰ ★ دو عنصر Cr_{24} و C_{11} در کدام دوره و گروه از جدول تناوبی قرار دارند؟

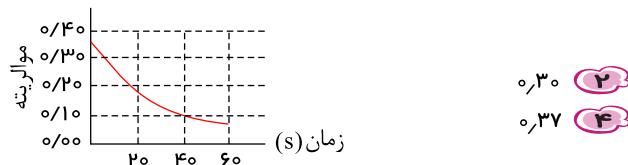
- ۱ در دوره‌ی چهارم، گروه ۱۱ و ۶
- ۲ در دوره‌ی چهارم، گروه ۱ و ۱۱
- ۳ در دوره‌ی سوم، گروه ۱۱ و ۶

پاسخ: ۲

با استفاده از گازهای نجیب می‌توان به دوره و گروه پی برد، هم‌چنین با رسم آرایش الکترونی

۴۱ ★ نمودار تغییرات غلظت یک ماده نسبت به زمان در یک واکنش به صورت مقابله است. سرعت متوسط این ماده در زمان مشخص شده، بر

حسب $\text{min}^{-1} \cdot \text{L}^{-1} \cdot \text{mol}$, به کدام عدد نزدیک‌تر است؟

- ۱ ۰,۲۲
- ۲ ۰,۳۰
- ۳ ۰,۳۵

پاسخ: ۲

نمودار ارایه شده نزولی است و با گذشت زمان، غلظت کاهش یافته است. پس ماده‌ی مورد نظر جزء واکنش دهنده‌ها می‌باشد. اگر ماده‌ی مورد نظر را A در نظر بگیریم، می‌توان نوشت:

$$\Delta[A] = 0,35 - 0,05 = 0,30 \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1}$$

$$\Delta t = 60 - 0 = 60 \text{ s} = 1 \text{ min}$$

$$R_A = -\frac{\Delta[A]}{\Delta t} = -\frac{-0,30}{1} = 0,30 \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1} \cdot \text{min}^{-1}$$

۴۲ ★ سینتیک شیمیایی کدام گزینه را مورد مطالعه قرار نمی‌دهد؟

- ۱ چگونگی تبدیل مواد به یکدیگر
- ۲ عوامل مؤثر بر سرعت واکنش
- ۳ ساختار گونه‌های شرکت‌کننده‌ی در واکنش بررسی انجام پذیر بودن واکنش

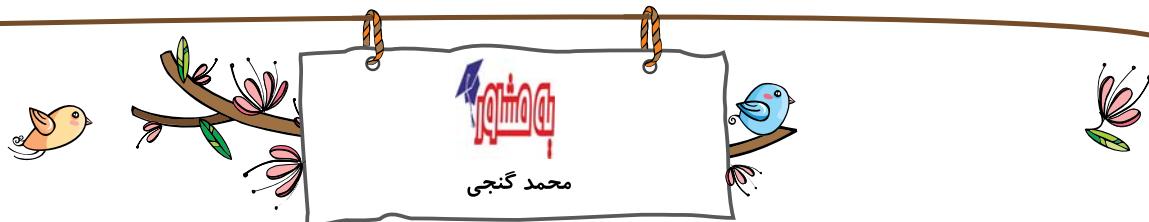
پاسخ: ۱

سینتیک شیمیایی به بحث درباره‌ی چگونگی تبدیل مواد به یکدیگر، ساختار گونه‌های شرکت‌کننده در واکنش و عوامل مؤثر بر سرعت واکنش می‌پردازد و بررسی انجام پذیر بودن واکنش و واکنش مربوط به شاخه‌ای دیگری به نام ترمودینامیک است.

۴۳ ★ با گذشت زمان غلظت مواد اولیه ..... سرعت تولید فرآوردها ..... و سرعت واکنش ..... می‌یابد.

- ۱ کاهش-افزایش-افزایش-کاهش
- ۲ افزایش-افزایش-کاهش-کاهش
- ۳ افزایش-افزایش-افزایش-کاهش

- ۱ کاهش-افزایش-کاهش
- ۲ افزایش-افزایش-افزایش-کاهش

پاسخ: ۱ گزینه

با گذشت زمان غلظت مواد اولیه کاهش، غلظت فرآوردها افزایش، سرعت تولید فرآوردها کاهش و سرعت واکنش کاهش می‌یابد.

۴۴ ☆ در واکنش فرضی $A(g) + B(l) \rightarrow C(aq) + D(s)$ سرعت متوسط برای کدام ماده درست نشان داده است؟

$$+\frac{\Delta V C}{\Delta t} \quad ۱ \quad -\frac{\Delta n B}{\Delta t} \quad ۲ \quad +\frac{\Delta V A}{\Delta t} \quad ۳ \quad +\frac{\Delta [D]}{\Delta t} \quad ۴$$

پاسخ: ۳ گزینه

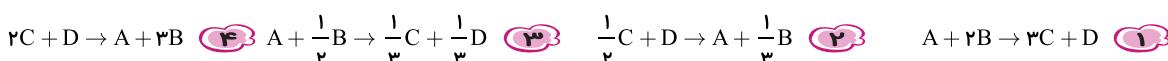
بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه ۱، ماده D یک جامد است و سرعت آن را نمی‌توان با تغییرات غلظت به دست آورد (برای جامد غلظت ثابت است).

گزینه ۲، چون ماده A واکنش دهنده است باید پشت فرمول سرعت آن علامت منفی باشد.

گزینه ۴، ماده C یک محلول است و با تغییر حجم نمی‌توان سرعت آن را به دست آورد.

۴۵ ☆ سرعت متوسط یک واکنش بر حسب تغییر واکنش دهنده‌ها و فرآورده‌ها به صورت زیر می‌باشد، فرمول این واکنش کدام است؟

$$R = -\frac{1}{2} \frac{\Delta [C]}{\Delta t} = \frac{\Delta [A]}{\Delta t} = -\frac{\Delta [D]}{\Delta t} = \frac{1}{3} \frac{\Delta [B]}{\Delta t}$$

پاسخ: ۴ گزینه

چون C علامت منفی دارند ماده اولیه هستند و با توجه به علامت مثبت A، B فرآورده می‌باشند. ضریب استوکیومتری مواد از روی عدد نوشته شده در مخرج هر ماده مشخص می‌شود. پس داریم: $2C + D \rightarrow A + 3B$

۴۶ ☆ شیمیدان‌ها در پی یافتن راهی برای ..... یا ..... واکنش‌های ناخواسته‌اند تا شرایط مناسبی برای ..... و افزایش طول عمر فرآورده‌های شیمیایی بیابند.

- ۱ افزایش سرعت- بهبود شرایط- رسیدن به تعادل
۲ کاهش سرعت- افزایش دما- واکنش
۳ افزایش سرعت- متوقف کردن- نگهداری

پاسخ: ۳ گزینه

شیمیدان‌ها در پی یافتن راهی برای کاهش سرعت یا متوقف کردن واکنش‌های ناخواسته‌اند تا شرایط مناسبی برای نگهداری و افزایش طول عمر فرآورده‌های شیمیایی بیابند.

۴۷ ☆ در یک آزمایش از واکنش میان منیزیم و محلول هیدروکلریک اسید، ۴,۴۸ لیتر گاز هیدروژن با دمای ${}^{\circ}\text{C}$ و فشار یک اتمسفر در مدت ۵ دقیقه حاصل شده است. متوسط سرعت از بین رفتان HCl در محلول بر حسب «مول بر دقیقه» کدام است؟ (المپیاد شیمی-۷۷)

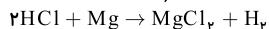
$$۰,۰۱ \quad ۱ \quad ۰,۰۲ \quad ۲ \quad ۰,۰۸ \quad ۳ \quad ۰,۰۴ \quad ۴$$

پاسخ: ۲ گزینه

در شرایط استاندارد (STP)، حجم مولی برابر با ۲۲,۴ لیتر است. شرایط دمای ${}^{\circ}\text{C}$ و فشار ۱ اتمسفر همان شرایط STP است.

روش اول:

$$\text{mol}_{\text{H}_2} = \frac{1 \text{ mol}}{22,4 \text{ L}} = 0,045 \text{ mol}$$

$$\text{mol}_{\text{HCl}} = 0,045 \text{ mol} \times \frac{2 \text{ mol HCl}}{1 \text{ mol H}_2} = 0,09 \text{ mol}$$

با توجه به واکنش داریم:

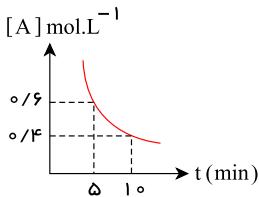
$$\bar{R}_{\text{HCl}} = \frac{\Delta n_{\text{HCl}}}{\Delta t} = \frac{0,09}{5} = 0,018 \text{ mol} \cdot \text{min}^{-1}$$

روش دوم:

$$\bar{R}_{\text{HCl}} = 2 \bar{R}_{\text{HCl}} \Rightarrow \bar{R}_{\text{HCl}} = \frac{0,09}{5} = 0,018 \text{ mol} \cdot \text{min}^{-1}$$

$$\bar{R}_{\text{HCl}} = 2 \times \frac{0,09}{5} = 0,018 \text{ mol} \cdot \text{min}^{-1}$$

۴۸ ★ نمودار مقابل تغییر غلظت A در واکنش «محصولات $\rightarrow$ A» در حجم و دمای ثابت را نشان می‌دهد. با توجه به این نمودار متوسط سرعت واکنش در فاصله زمانی ۵ الی ۱۰ دقیقه کدام است؟ (بر حسب $\text{mol} \cdot \text{L}^{-1} \cdot \text{min}^{-1}$) (المپیاد شیمی-۷۲)

- ۱ ۰,۰۴
- ۲ ۰,۰۳
- ۳ ۰,۰۵
- ۴ ۰,۰۲

گزینه ۱ پاسخ:

با توجه به نمودار داده شده داریم:

$$\Delta[A] = [A]_t - [A]_0 = 0,4 - 0,6 = -0,2$$

$$\Delta t = 10 - 5 = 5 \text{ دقیقه}$$

$$\bar{R}_A = \frac{-\Delta[A]}{\Delta t} = -\frac{-0,2}{5} = 0,04 \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1} \cdot \text{min}^{-1}$$

★ در واکنش $B \rightarrow 2A$ در ۱۰ دقیقه $0,0$ مول A به B تبدیل می‌شود. متوسط سرعت تولید B بر حسب مول بر دقیقه کدام است؟

(المپیاد شیمی-۷۱)

- ۱ ۰,۰۱
- ۲ ۰,۰۲
- ۳ ۰,۰۳
- ۴ ۰,۰۴

- ۱ ۰,۰۲
- ۲ ۰,۰۳
- ۳ ۰,۰۱
- ۴ ۰,۰۵

- ۱ ۰,۰۱
- ۲ ۰,۰۲
- ۳ ۰,۰۳
- ۴ ۰,۰۴

گزینه ۴ پاسخ:

ابتدا با توجه به واکنش داده شده، مقدار مول ماده B را تعیین می‌کنیم:

روش اول:

$$\text{تعداد مول} = \frac{1 \text{ mol(B)}}{2 \text{ mol(A)}} \times \frac{1 \text{ mol(B)}}{2 \text{ mol(A)}} = 0,1 \text{ mol(B)}$$

$$\bar{R}_B = \frac{\text{مقدار مول ماده B}}{\text{زمان}} = \frac{0,1}{10} = 0,01 \text{ mol/min}$$

روش دوم:

$$\bar{R}_B = \frac{1}{2} \bar{R}_A \Rightarrow \bar{R}_A = \frac{\text{mol}}{\text{min}} = 0,2$$

$$\bar{R}_B = \frac{1}{2} \times \frac{0,2}{10} = 0,01 \text{ mol} \cdot \text{min}^{-1}$$

★ کدام گزینه بیان گر واکنشی سریع نمی‌باشد؟

- ۱ پتانسیم در آب
- ۲ زدن جرقه در مخلوط H_2 و O_2
- ۳ زنگ زدن آهن
- ۴ گزینه ۳

پاسخ:

می‌دانید که واکنش پتانسیم در آب و زدن جرقه در H_2 و O_2 واکنش‌های سریعی هستند. وارد کردن الیاف داغ در اکسیژن خالص سبب سوختن سریع آن می‌شود اما زنگ زدن آهن به تدریج و آرام آرام است.

★ نسوختن الیاف آهنه داغ و سرخ شده در هوا، اما سوختن شدید آن در اکسیژن خالص را، به تاثیر کدام عامل می‌توان مربوط دانست؟

- ۱ ۰,۰۲
- ۲ ۰,۰۳
- ۳ ۰,۰۱
- ۴ ۰,۰۴

- ۱ ۰,۰۱
- ۲ ۰,۰۲
- ۳ ۰,۰۳
- ۴ ۰,۰۴

- ۱ ۰,۰۱
- ۲ ۰,۰۲
- ۳ ۰,۰۳
- ۴ ۰,۰۴

گزینه ۴ پاسخ:

افزایش غلظت اکسیژن موجب افزایش برخورد بین ذرات و در نتیجه افزایش سرعت واکنش می‌شود.

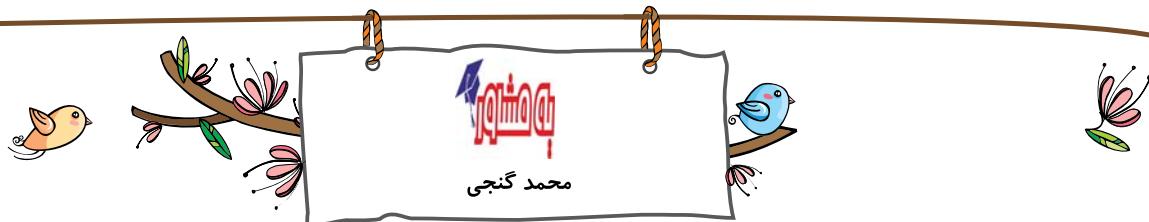
★ در هر یک از خانواده‌های کربوکسیلیک اسید، الکل و کتون، نام گروه عاملی کدام است؟

- ۱ کربوکسیل، هیدروکسید و کربوکسیل
- ۲ کربونیل، هیدروکسید و کربوکسیل
- ۳ کربونیل، هیدروکسیل و کربوکسیل
- ۴ گزینه ۳

- ۱ کربوکسیل، هیدروکسید و کربوکسیل
- ۲ کربونیل، هیدروکسید و کربوکسیل
- ۳ کربونیل، هیدروکسیل و کربوکسیل
- ۴ گزینه ۳

پاسخ:

۵۳ ★ به هیدروکربن‌های سیر ..... ای که حداقل یک پیوند ..... گانه دارند، ..... می‌گویند که ..... عضو این خانواده دارای ..... اتم کربن است.

شده - سه - آلکین - ساده‌ترین - یک ۱

شده - دو - آلکن - اولین - دو ۲

پاسخ: ۳ گزینه ۴

به هیدروکربن‌های سیر نشده‌ای که حداقل یک پیوند سه گانه دارند، آلکین می‌گویند که ساده‌ترین عضو این خانواده دارای دو اتم کربن است که استیلن یا اتین نام دارد. ($\text{CH}_3\text{CH}=\text{CH}_2$)

- به هیدروکربن‌های سیر نشده‌ای که حداقل یک پیوند دو گانه دارند آلکن می‌گویند که اولین عضو آنها اتین یا اتن بوده و حداقل کربن را دارد.

۵۴ ★ در صورتی که سرعت تشکیل $\text{NO}(g)$ در واکنش: $2\text{NOBr}(g) \rightarrow 2\text{NO}(g) + \text{Br}_2(g)$, برابر $1,6 \times 10^{-4} \text{ mol} \cdot \text{s}^{-1}$ باشد، سرعت واکنش و سرعت تولید $\text{Br}_2(g)$ بر حسب $\text{mol} \cdot \text{s}^{-1}$ به ترتیب از راست به چپ، کدام‌اند؟

۱ $1,6 \times 10^{-4}$, ۲ $1,6 \times 10^{-5}$ ۳ 8×10^{-5} ۴ 8×10^{-5}

۱ $1,6 \times 10^{-4}$, ۲ $1,6 \times 10^{-5}$ ۳ 8×10^{-5} ۴ 8×10^{-5}

پاسخ: ۲ گزینه ۳

$$R_{\text{NO}} = 1,6 \times 10^{-4} \text{ mol} \cdot \text{s}^{-1}$$

$$R_T = \frac{\bar{R}_{\text{NO}}}{2} = \frac{1,6 \times 10^{-4}}{2} = 8 \times 10^{-5}$$

$$\frac{\bar{R}_{\text{Br}_2}}{\bar{R}_{\text{NO}}} = \frac{1}{2} \Rightarrow \bar{R}_{\text{Br}_2} = \frac{1,6 \times 10^{-4} \times 1}{2} = 8 \times 10^{-5}$$

۵۵ ★ در ساختار مولکول ..... مانند مولکول ..... یک پیوند ..... وجود دارد. (با تغییر)

۱ اتن - نیتروژن - سه گانه ۲ اتن - هیدروژن سیانید - دو گانه ۳ اتن - کربن مونواکسید - دو گانه ۴ اتن - نفتالن - سه گانه

پاسخ: ۱ گزینه ۴

اتین (C_2H_2) و نیتروژن (N_2) هر دو دارای یک پیوند سه گانه هستند. به ساختار گستردگی آن‌ها توجه کنید.
اتین (C_2H_2) : $\text{N} \equiv \text{N}$:
H - C ≡ C - H

۵۶ ★ کدام عبارت نادرست است؟

۱ واکنش‌هایی وجود دارند که سرعت آن‌ها پس از مدتی به مقدار ثابتی می‌رسد.

۲ زدن جرقه در مخلوطی از $\text{H}_2(\text{g})$ و $\text{O}_2(\text{g})$ وقوع واکنشی را سبب می‌شود که بسیار سریع و به حالتی انفجاری روی می‌دهد.

۳ اگر واکنش دهنده‌ها در یک فاز قرار داشته باشند، مثلاً همگی جامد باشند، واکنش با سرعت بیشتری روی می‌دهد.

۴ الیاف آهن داغ و سرخ شده در اکسیژن خالص به شدت می‌سوزد.

پاسخ: ۳ گزینه ۳

اگر واکنش دهنده‌ها در یک فاز باشند (همگی گاز یا همگی محلول) تعداد برخورد بین ذرات بیش تر شده و سرعت زیاد می‌شود. مخلوط دو ماده جامد همگن نمی‌شود پس سرعت دو ماده جامد بسیار کم می‌شود.

در گزینه ۱) در واکنش تعادلی، سرعت واکنش پس از مدتی به مقدار ثابت می‌رسد.

۵۷ ★ با پیشرفت واکنش در دمای ثابت، به طور کلی .....

۱ برخوردهای پرانرژی افزایش می‌یابد. ۲ واکنش کاهش می‌یابد.

۳ سرعت واکنش کاهش می‌یابد. ۴ غلظت واکنش افزایش می‌یابد.

پاسخ: ۴ گزینه ۳

گزینه ۱: چون غلظت واکنش دهنده‌ها کم می‌شود، تعداد برخوردها و در نتیجه، برخوردهای پرانرژی نیز کم می‌شود.

گزینه ۳ و ۴: با پیشرفت واکنش، به طور کلی غلظت واکنش دهنده‌ها کاهش و سرعت واکنش نیز کاهش می‌یابد.

در گزینه ۲: ΔH هم مربوط به انجام کل واکنش است با پیشرفت واکنش تغییر نمی‌کند.

محمد گنجی

۵۸ ★ با توجه به واکنش گازی: $\text{SO}_2\text{Cl}_2(g) \rightarrow \text{SO}_2(g) + \text{Cl}_2(g)$ ۲ لیتری در دمای ثابت با سرعت متوسط $1 \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{L}^{-1} \cdot \text{mol}^{-2}$ بر حسب مصرف $\text{SO}_2\text{Cl}_2(g)$ انجام می‌گیرد، پس از ۱۰ دقیقه، چند مول گاز آزاد می‌شود؟

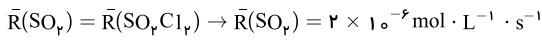
۲,۶ × ۱۰^{-۴} ۱

۲,۶ × ۱۰^{-۳} ۲

۲,۴ × ۱۰^{-۳} ۱

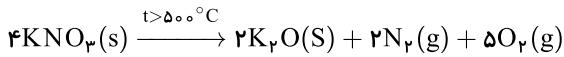
۲,۴ × ۱۰^{-۴} ۲

پاسخ: گزینه ۲

$$? \text{ mol SO}_2 = 2 \times 10^{-6} \frac{\text{mol}}{\text{L} \cdot \text{s}} \times 2\text{L} \times 600\text{s} = 2,4 \times 10^{-3} \text{ mol}$$

۵۹ ★ اگر در واکنش تجزیه پتاسیم نیترات در دمای بالاتر از 50°C در یک ظرف سه لیتری، سرعت متوسط مصرف پتاسیم نیترات در ۵۰ ثانیه نخست برابر $5 \cdot 10^{-5} \text{ mol} \cdot \text{s}^{-1}$ باشد. در این فاصله زمانی، چند مول گاز اکسیژن آزاد می‌شود؟

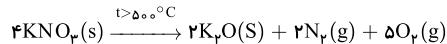
۸ ۱

۲,۵ ۲

۶ ۱

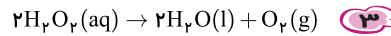
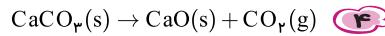
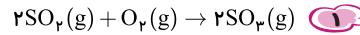
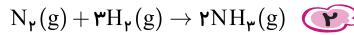
۷,۵ ۱

پاسخ: گزینه ۳

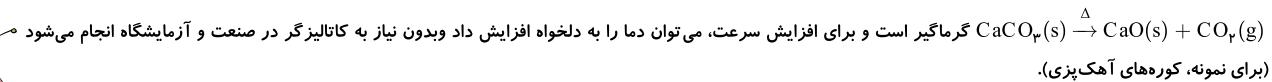
$$\frac{5 \cdot 10^{-5} \text{ mol KNO}_3}{1\text{s}} \times \frac{\Delta t}{4\text{ s}} \times \frac{5 \text{ mol O}_2}{4\text{ mol KNO}_3} = 2,5 \text{ mol O}_2$$

۶۰ ★ کدام واکنش بدون نیاز به کاتالیزگر در صنعت و آزمایشگاه انجام می‌شود؟ (با کمی تغییر)

پاسخ: گزینه ۴

زیرا، ازین واکنش‌های پیشنهاد شده در گزینه‌های این پرسش، تنها واکنش:

۶۱ ★ کاتالیزگر در واکنش‌های شیمیایی، کدام تغییر را به وجود می‌آورد؟

۱ افزایش مقدار ΔH واکنش

۲ کاهش دادن زمان انجام واکنش

۳ افزایش دهنده واکنش دهنده‌ها

گزینه ۱

پاسخ: گزینه ۱

زیرا کاتالیزگر، سرعت واکنش را زیاد و زمان انجام واکنش را کوتاه‌تر می‌کند. اما بر سطح انرژی واکنش دهنده‌ها و پایداری آن‌ها و یا ΔH واکنش اثر ندارد.

۶۲ ★ فرمول شیمیایی C_7H_{12} را به کدام ترکیب می‌توان نسبت داد؟

۱ - هپتن ۱

۲ - هپتین ۲

۳ نفتالن ۲

۱ هپتان ۱

پاسخ: گزینه ۳

فرمول کلی آلکین‌ها $\text{C}_n\text{H}_{2n-2}$ است بنابراین فرمول C_7H_{12} را می‌توان به ۱-هپتین نسبت داد که یک آلکین است و در آن بین دو اتم کربن، یک بیوند سه‌گانه وجود دارد.

۶۳ ★ سرعت واکنش $\text{Cu}^{+2} + \text{Al}^{+3} + \text{SO}_4^{2-} \rightarrow \text{Al}^{+3}(\text{SO}_4)^{-1} + \text{Cu}^{+2}$ بر اثر کدام تغییر افزایش می‌یابد؟

۱ استفاده از ظرف کوچک به جای ظرف بزرگ

۲ سرد کردن محلول مس (II) سولفات در آغاز واکنش

۳ استفاده از محلول یک مولار به جای گرد ریز آن

گزینه ۳

پاسخ: گزینه ۳

افزایش غلظت محلول باعث افزایش سرعت می‌شود.

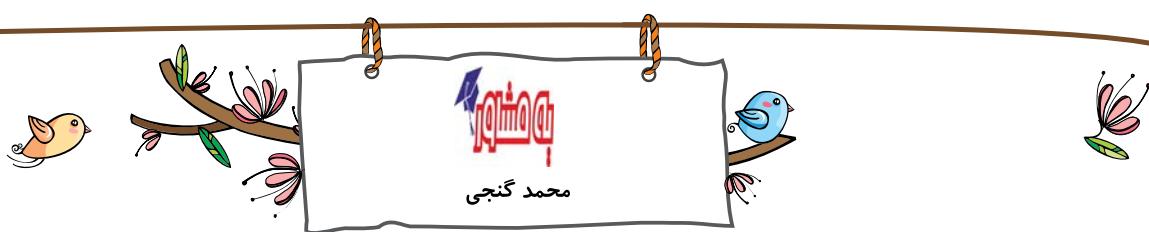
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: چون در واکنش دهنده‌ها گاز نداریم تغییر حجم تأثیری ندارد.

گزینه ۲: افزایش دما باعث افزایش سرعت واکنش می‌شود.

گزینه ۴: اندازه‌ی براده از گرد ریز بزرگ‌تر است، پس باعث کاهش سرعت می‌شود.

محمد گنجی

۶۴ ★ در کدام موارد اثر عامل مؤثر در سرعت واکنش به درستی معرفی شده است؟

- الف) بیمارانی که مشکل تنفسی دارند از کپسول اکسیژن استفاده می‌کنند - سطح تماس
- ب) حبه قند آغشته به خاک باگچه سریع تر و آسان تر می‌سوزد - کاتالیزگر
- پ) اگر گرد آهن را بر روی شعله پاشیم می‌سوزد - غلظت
- ت) گوشت در یخچال دیرتر فاسد می‌شود - دما

۱ ب - پ

۲ ب - ت

۳ ب - پ - ت

الف - ت

گزینه ۳ پاسخ:

برای بیماران تنفسی از کپسول اکسیژن استفاده می‌کنند چون نسبت به هوا غلظت اکسیژن در آن بیشتر است و بیمار راحت تر نفس می‌کشد. در خاک باگچه موادی وجود دارد که نقش کاتالیزگری دارند و سبب می‌شوند حبه قند آسان‌تر بسوزد. اگر گرد آهن را بر روی شعله پاشیم سطح تماس آن با هوا و شعله آتش بیش تر می‌شود و می‌سوزد. در یخچال چون دما کم تر است گوشت دیرتر فاسد می‌شود.

۶۵ ★ با توجه به واکنش $Mg(s) + CuSO_4(aq) \rightarrow \dots$ کدام بیان درست است؟

$(Cu = 64, Mg = 24; g \cdot mol^{-1})$

۱ با گذشت زمان از جرم مواد جامد موجود در ظرف کاسته می‌شود.

۲ غلظت SO_4^{2-} افزایش و غلظت Cu^{2+} کاهش می‌یابد.

۳ غلظت Mg^{2+} افزایش و محلول کم رنگ می‌شود.

گزینه ۳ پاسخ:

$CuSO_4(aq)$ آبی رنگ و $MgSO_4(aq)$ بی‌رنگ است. بنابراین شدت رنگ به مرور کم می‌شود.

در مدت زمانی که یک مول از مقدار Mg با جرم مولی ۲۴ کاسته می‌شود، یک مول Cu با جرم مولی ۶۴ رسوب می‌کند، بنابراین به جرم مواد جامد موجود در ظرف افزوده می‌شود.

غلظت Mg^{2+} زیاد و غلظت Cu^{2+} کم می‌شود و غلظت SO_4^{2-} بدون تغییر می‌ماند (SO_4^{2-} را یون تماشاگر می‌نماید).

۶۶ ★ کدام عبارت درست است؟

۱ سوختن سریع حبه قند آغشته به خاک باگچه، بیانگر تأثیر غلظت بر سرعت واکنش است.

۲ درخشان ماندن گند بی‌طلایی امامان معصوم برخلاف مقبره‌ی حافظ، مربوطه به تأثیر کاتالیزگر در واکنش‌ها می‌باشد.

۳ برای سریع تر شدن واکنش پتانسیم پرمنگنات با یک اسید آلمی، فشار بر سامانه را افزایش می‌دهند.

۴ پاشیدن و پخش کردن گرد آهن بر روی شعله، سبب سوختن آهن می‌شود.

گزینه ۴ پاسخ:

پاشیدن و پخش کردن گرد آهن بر روی شعله، سبب افزایش سطح تماس و افزایش سرعت واکنش می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: مربوط به تأثیر کاتالیزگر می‌باشد.

گزینه ۲: مربوط به تأثیر ماهیت واکنش دهنده‌ها می‌باشد.

گزینه ۳: باید توجه شود فشار وارد بر سرعت واکنش‌های انجام یافته در حالت مایع، محلول و جامد اثری ندارد.

۶۷ ★ کلیه‌ی عبارت‌های زیر درست است به جز .....

۱ هوای آلوده به فرسودگی ساختمان‌ها و پوسیدگی خودروها سرعت می‌بخشد.

۲ هوای آلوده باعث کاهش فراورده‌های کشاورزی و از بین رفتن برخی گونه‌های جانوری می‌شود.

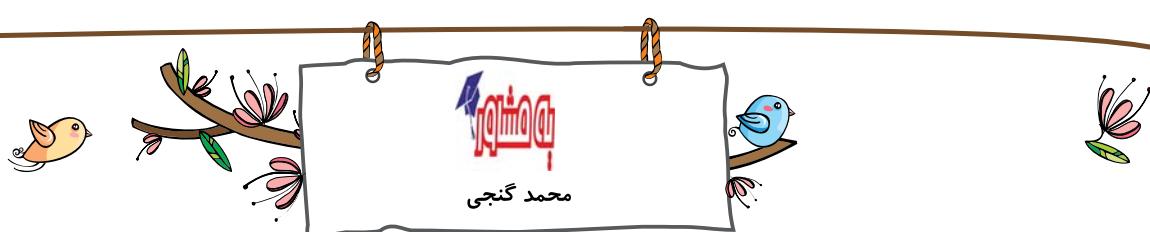
۳ در هر واکنش شیمیایی چند تند و چه کند، از یک یا چند واکنش دهنده، فرآورده‌هایی با خواص متفاوت تولید می‌شود.

۴ با افزودن محلول سدیم کلرید به محلول نقره و نیترات، رسوب سفید رنگ نقره کلرید به آرامی تولید می‌شود.

گزینه ۴ پاسخ:

به طور کلی واکنش بین محلول‌ها سریع می‌باشد و تشکیل رسوب نیز به سرعت انجام می‌شود.

محمد گنجی

۶۸ ★ در بین عبارت‌های داده شده، چند عبارت درست است؟

- * انفجار، یک واکنش شیمیایی بسیار سریع است که در آن مقدار کمی از یک ماده منفجره، حجم بسیار زیادی از گازهای داغ تولید می‌کند.
- * اشیای آهنی در هوای مرطوب به سرعت زنگ می‌زنند و فرو می‌ریزند.
- * واکنش تجزیه‌ی سلولز کاغذ بسیار کند رخ می‌دهد و کاغذ در گذر زمان زرد و پوسیده می‌شود.
- * در انفجار مواد شیمیایی، انبساط بسیار سریع گازهای آزاد شده، شوک موجی بسیار قوی در سرتاسر محیط منتشر می‌کند.

۴

۳

۲

۱

پاسخ: گزینه ۳

واکنش‌های زنگ زدن آهن آهسته هستند و نباید گفته شود به سرعت زنگ می‌زنند. بقیه‌ی موارد درست اند.

۶۹ ★ کدام عبارت درست است؟

- ۱ برای شرکت کننده‌ها در فاز گاز و محلول سرعت متوسط را فقط می‌توان با یکای مول بر لیتر بر زمان تعریف نمود.
- ۲ برای نگهداری طولانی مدت گوشت، آن را در زیر آب نگهداری می‌کنند.
- ۳ جبهی قند آغشته به خاک با گچه بسیار کند و به سختی می‌سوزد.
- ۴ طاق مسی مقبره‌ی حافظ با گذشت زمان سبز رنگ شده است.

پاسخ: گزینه ۴

- در عبارت گزینه‌ی ۱، اگر فقط حذف شود، به عبارتی درست تبدیل می‌شود. چون سرعت متوسط محلول و گاز را می‌توان بر حسب مول بر زمان هم تعریف کرد.
- گوشت و فراورده‌های گوشتی به حالت منجمد ذخیره می‌شوند.
- خاک با گچه در نقش کاتالیزگر سرعت سوختن جبهی قند را زیاد می‌کند.

۷۰ ★ در کدام عبارت، عامل اختلاف سرعت در دو واکنش درست معرفی شده است؟

- ۱ فلزهای قلیایی سدیم و پتاسیم در شرایط یکسان با آب سرد به سرعت واکنش می‌دهند اما سرعت این دو واکنش متفاوت است. (غلظت)
- ۲ الیاف آهن داغ و سرخ شده در هوا نمی‌سوزد در حالی که در ارلن پر از اکسیژن می‌سوزد. (سطح تماس)
- ۳ شعله‌ی آتش، گرد آهن موجود در کپسول چینی را داغ و سرخ می‌کند در حالی که پاشیدن و پخش کردن گرد آهن بر روی شعله سبب سوختن آن می‌شود. (سطح تماس)
- ۴ محلول هیدروژن پراکسید در دمای اتاق به کندی تجزیه می‌شود اما چنان‌چه با محلول پتاسیم یدید مخلوط شود، به سرعت تجزیه می‌گردد. (حالت فیزیکی)

پاسخ: گزینه ۳

- گرم کردن گرد آهن در کپسول چینی باعث دور شدن گاز اکسیژن از سطح فلز می‌شود، اما با قرار گرفتن گرد آهن در شعله در حال سوختن با توجه به دمای بالا شعله و تجمع ییشور اکسیژن در آن ناحیه، سطح تماس اکسیژن با گرد آهن زیاد شده و می‌سوزد. در گزینه‌های ۱ و ۲ و ۴ عامل‌های موثر به ترتیب ماهیت ماده، غلظت و کاتالیزگر است.

- ۷۱ ★ آنتالپی استاندارد سوختن متان و اتان به ترتیب -890 و -1560 کیلوژول بر مول است، گرمای آزاد شده به‌ازای تولید یک مول گاز CO_2 در سوختن متان، چند کیلوژول بیشتر از گرمای آزاد شده به‌ازای تولید یک مول CO_2 در سوختن اتان است؟

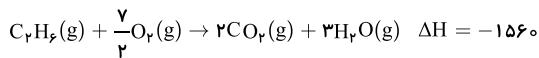
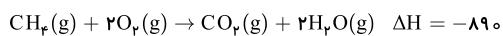
۱۳۳۰

۶۶۵

۲۲۰

۱۱۰

پاسخ: گزینه ۱

گرمای آزاد شده به‌ازای تولید یک مول CO_2 در سوختن اتان – گرمای آزاد شده به‌ازای تولید یک مول CO_2 در سوختن متان

$$\frac{-1560}{2} - (-890) = 110 \text{ kJ}$$

- ۷۲ ★ مطابق واکنش $\text{A}(g) \rightarrow 2\text{B}(g) + 3\text{C}(g)$ در ظرفی سربسته مقداری ماده A را حرارت می‌دهیم تا تجزیه شود. کدام گزینه زیر درست است؟

۱ غلظت B در هر لحظه دو برابر غلظت A است.

۲ در هر لحظه سرعت مصرف A نصف سرعت تولید B است.

۱ با گذشت زمان سرعت متوسط تولید C افزایش می‌یابد.

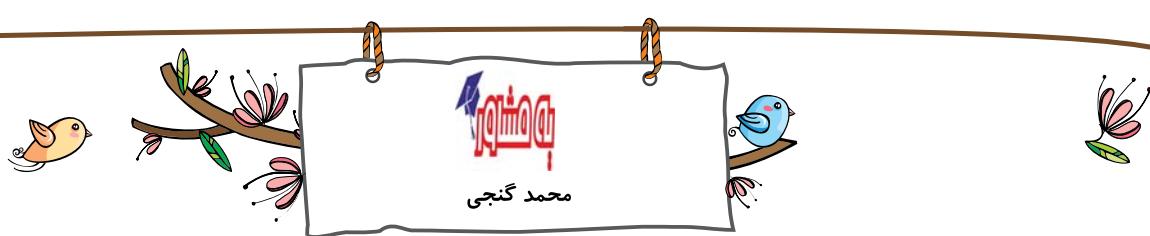
۲ سرعت تولید C بر حسب مولار بر ثانیه از همه کم تر است.

پاسخ: گزینه ۲

بررسی موارد در سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱) با گذشت زمان، سرعت برای مواد واکنش دهنده و فراورده کاهش می‌یابد.

محمد گنجی

گزینه‌ی ۲) در هر لحظه میان غلظت باقی مانده ماد و اکنش دهنده و فراورده نمی‌توان رابطه‌ای در نظر گرفت.

گزینه‌ی ۳) سرعت تولید CO بر حسب مolar بر ثانیه از همه پیش تر است زیرا ضرب آن بزرگ تر است.

۷۳) در بین عبارت‌های زیر چند عبارت درست است؟

پدیده‌های گوناگون نشان می‌دهند که زمان انجام واکنش‌ها گستره‌ای از چند صدم ثانیه تا چند سده را در بر می‌گیرد.

برخی شیمیدان‌ها در پی یافتن راه‌هایی برای کاهش سرعت یا متوقف کردن واکنش‌های ناخواسته هستند.

برخی شیمی دان‌ها به دنبال سرعت بخشیدن به واکنش‌هایی هستند که انجام آنها صرفه اقتصادی دارد.

لازم است شیمی دان‌ها درباره‌ی شرایط و چگونگی انجام واکنش‌های شیمیایی و عوامل مؤثر بر سرعت انجام آنها آگاهی لازم داشته باشند.

۴

۳

۲

۱

پاسخ: گزینه ۴

هر چهار جمله به طور واضح درست بیان شده است.

۷۴) براساس واکنش فلز روی با محلول مس (II) سولفات کدام دو عبارت درست هستند؟ ($\text{Zn} = 65, \text{Cu} = 64 \text{g} \cdot \text{mol}^{-1}$)

الف) به تدریج از رنگ محلول کاسته شده و در پایان واکنش محلول سبز رنگ می‌شود.

ب) به تدریج به جرم محلول افزوده می‌شود و غلظت Cu^{2+} در محلول کاهش می‌یابد.

پ) واکنش تا جایی پیش می‌رود که مقدار یونهای $\text{Cu}^{2+}(\text{aq})$ تقریباً به صفر برسد.

ت) آرام آرام از جرم Zn جامد کاسته می‌شود و سطح تیغه روی سرخ می‌شود.

ب و ت

ب و پ

الف و ت

الف و ب

پاسخ: گزینه ۴

زیرا هیچ ماده محلول سبز رنگی ایجاد نمی‌شود و تنها رنگ آبی محلول کاهش می‌یابد و همچنین فقط در صورتی که CuSO_4 محدود کننده باشد مقدار یونهای Cu^{2+} تقریباً صفر می‌شود و چنانچه فلز روی محدود کننده باشد این گونه نیست. براساس آنچه که کتاب نوشته است CuSO_4 محدود کننده است اما همواره این گونه نیست.

۷۵) کدام عبارت نادرست است؟

۱) سرعت مصرف یا تولید یک ماده شرکت کننده در واکنش در گستره‌ی زمانی قابل اندازه‌گیری را سرعت متوسط واکنش می‌نامند.

۲) برای اندازه‌گیری سرعت متوسط می‌توان از ویژگی‌های قابل اندازه‌گیری مانند حجم و جرم و... استفاده نمود.

۳) محلول سفید کننده قادر است برخی رنگهای غذایی را نیز از بین ببرد.

۴) سرعت متوسط یک واکنش بر حسب $\text{mol} \cdot \text{min}^{-1}$ شصت برابر سرعت متوسط یک واکنش بر حسب $\text{mol} \cdot \text{s}^{-1}$ است.

پاسخ: گزینه ۱

سرعت مصرف یا تولید یک ماده شرکت کننده در واکنش در گستره‌ی زمانی قابل اندازه‌گیری را سرعت متوسط آن ماده می‌نامند نه سرعت متوسط واکنش.

۷۶) کدام عبارت نادرست است؟

۱) برای نگهداری طولانی مدت فرآورده‌های گوشتی آنها را در یخچال نگهداری می‌کنند.

۲) بیمارانی که مشکلات تنفسی دارند در شرایط اضطراری نیاز به تنفس با کسوس گاز اکسیژن خالص دارند.

۳) ظروف مسی در معرض رطوبت و هوا اکسید شده و به مرور سبز رنگ می‌شوند.

۴) بررسی‌ها نشان می‌دهند که سرعت واکنش‌ها با تغییر فعالیت شیمیایی واکنش دهنده‌ها دستخوش تغییر می‌شوند.

پاسخ: گزینه ۱

زیرا برای نگهداری طولانی مدت فرآورده‌های گوشتی آنها را باید به حالت منجمد ذخیره کنند.

۷۷) کدام یک از مطالب زیر درباره عوامل موثر بر سرعت واکنش‌ها صحیح می‌باشد؟

الف - سوختن الیاف آهن داغ و سرخ شده در یک ارلن پراکسیزن (ماهیت اکسیژن)

ب - سوختن گرد آهن بر اثر پاشیدن و پخش کردن آن بر روی شعله (سطح تماس)

پ - تفاوت تغییر رنگ بین گنبدهای بارگاه ملکوتی امامان و طاق مسی مقبره حافظ (غلظت واکنش دهنده)

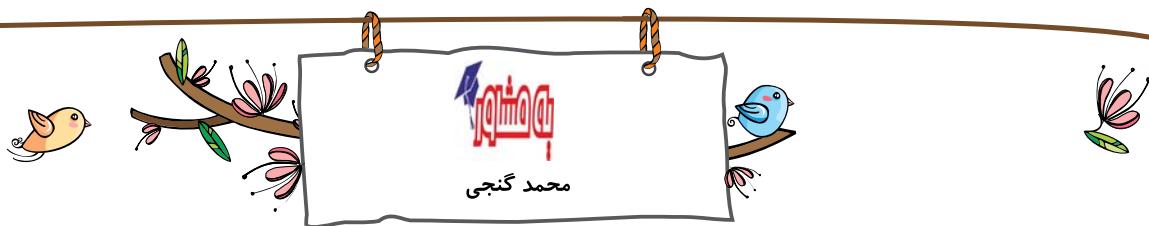
ت - آسان تر سوختن حبه قند آغشته به خاک باگچه (ماهیت واکنش دهنده)

۴

۳

۲

۱

پاسخ: گزینه ۱

الف) مربوط به غلظت اکسیژن است.

ب) صحیح است.

پ) مربوط به ماهیت واکنش دهنده است.

ت) مربوط به اثر کاتالیزگر می باشد.

۷۸ کدام مطلب درست است؟

- ۱ در واکنش های انفجاری از مقدار کمی ماده منفجر شونده، حجم و مقدار بسیار زیادی از گازهای داغ تولید می شود.
- ۲ در اثر افزودن محلول سدیم کلرید به محلول نقره نیترات، به کندی رسوب سفید رنگ نقره کلرید تشکیل می شود.
- ۳ اشیای آهنه در هوای مرطوب به سرعت زنگ می زنند.
- ۴ واکنش تجزیه سلوژ کاغذ بسیار کند رخ می دهد و کاغذ به رنگ زرد در می آید.

پاسخ: گزینه ۴

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه هی ۱: در واکنش های انفجاری از مقدار کمی از یک ماده منفجر شونده به حالت جامد یا مایع، حجم بسیار زیادی از گاز تولید می شود.

گزینه هی ۲: افزودن محلول سدیم کلرید به محلول نقره نیترات باعث تشکیل سریع رسوب سفیدرنگ نقره کلرید می شود.

گزینه هی ۳: اشیای آهنه در هوای مرطوب به کندی زنگ می زنند.

۷۹ اگر رابطه‌ی زیر برقرار باشد، کدام یک از موارد زیر صحیح است؟

$$\bar{R}_{واکنش} = -\frac{\Delta n(A)}{6\Delta t} = \frac{\Delta n(B)}{2\Delta t} = \frac{\Delta n(C)}{\Delta t} = -\frac{\Delta n(D)}{3\Delta t} = -\frac{\Delta n(E)}{5\Delta t}$$

۱ در هر لحظه از انجام واکنش، تعداد مول A، دو برابر تعداد مول D است. رابطه‌ی ۲

معادله واکنش به صورت ۳ $\bar{R}_B = \bar{R}_A = \frac{1}{2}\bar{R}_D$ رابطه‌ای به صورت ۴ $\bar{R}_C = -\frac{1}{5}\bar{R}_E$ برقرار است.

پاسخ: گزینه ۳

باتوجه به رابطه‌ی داده شده، علامت منفی در کنار تغییرات مقدار E، D و A قرار گرفته است بنابراین E، D و A واکنش دهنده می باشند و گزینه هی ۳ پاسخ صحیح است.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه هی ۱: مواد اولیه در یک واکنش، معمولاً به نسبت استوکیومتری وارد واکنش نمی شوند بنابراین تعداد مول باقی مانده آن ها به نسبت ضرایب استوکیومتری نمی باشد.

گزینه هی ۲: $\bar{R}_B = \bar{R}_A = 2\bar{R}_D$

گزینه هی ۴: $\bar{R}_C = \bar{R}_E$ و علامت منفی در این گزینه نادرست است.

۸۰ کدام موارد نادرست است؟

الف- طاق مسی مقبره‌ی حافظ با گذشت زمان زرد رنگ شده است.

ب- سطح تماس میان واکنش دهنده‌ها و فرآورده‌ها از عوامل مؤثر بر سرعت واکنش هاست.

ج- افزایش غلظت واکنش دهنده‌ها همواره منجر به افزایش سرعت واکنش می شود.

د- مولکول‌های CO موجود در هوای بازدم جایگزین مولکول‌های O₂ در هموگلوبین می شوند.

۱ الف، د

۲ الف، ب، ج، د

۳ ب، ج، د

۴ الف، ب، ج

پاسخ: گزینه ۳

همه موارد نادرست هستند.

الف- طاق مسی مقبره‌ی حافظ با گذشت زمان سبزرنگ شده است.

ب- سطح تماس میان ذرات واکنش دهنده‌ها با هم از عوامل مؤثر بر سرعت واکنش ها است.

ج- افزایش غلظت واکنش دهنده‌ها اغلب نه همواره، منجر به افزایش سرعت واکنش می شود.

د- مولکول‌های CO در هوای دم، نه بازدم جایگزین مولکول‌های O₂ در هموگلوبین می شوند.

محمد گنجی

★ ۸۱ کدام عبارت درست است؟

- ۱ الیاف آهن با افزایش دما داغ و سرخ شده و در هوا می‌سوزد، در حالی که فلز آهن در همان شرایط نمی‌سوزد.
- ۲ محلول بنفسن پتانسیم پرمگناٹ در حضور یک اسید آلی در دمای اتاق به سرعت بی‌رنگ می‌شود.
- ۳ با افروختن محلول سدیم کلرید به محلول نقره نیترات، به آرامی رسوب سفید رنگ نقره کلرید پدیدار می‌شود.
- ۴ مخلوط اکسیژن و هیدروژن در حضور پلاتین و در دمای اتاق، به سرعت وارد واکنش می‌شود.

پاسخ: ۴
بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) الیاف آهن داغ و سرخ شده فقط در حضور اکسیژن خالص می‌سوزد.
- ۲) محلول بنفسن پتانسیم پرمگناٹ با اسید آلی در دمای اتاق به کندی واکنش می‌دهد.
- ۳) با افروختن محلول سدیم کلرید به محلول نقره نیترات، رسوب سفید رنگ نقره کلرید به سرعت تشکیل می‌شود.

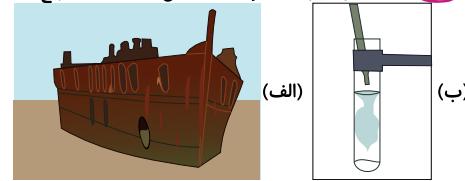
★ ۸۲ کدام گزینه درباره آلکان‌ها نادرست است؟

- ۱ برای پر کردن فندک و انواع افشاره‌ها استفاده می‌شوند.
- ۲ ساده‌ترین آلکان در اکسیژن کافی، با شعله‌ی زرد می‌سوزد.
- ۳ دسته‌ای از هیدروکربن‌ها هستند که کم‌ترین واکنش پذیری را دارند.

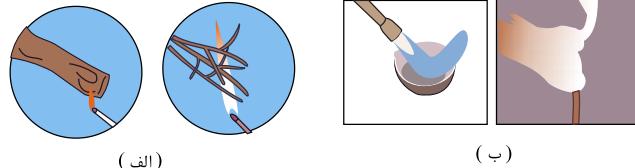
پاسخ: ۲
ساده‌ترین آلکان، متان می‌باشد که طبق شکل صفحه ۹۸، در اکسیژن کافی با رنگ آبی می‌سوزد. از بوتان برای پر کردن فندک و از متیل پروپان به عنوان پیشران در انواع افشاره‌ها استفاده می‌کنند.

★ ۸۳ کدام گزینه درست است؟

- ۱ در واکنش تجزیه‌ی کلسیم کربنات، با گذشت زمان غلظت کلسیم اکسید افزایش می‌یابد.
- ۲ اگر واکنشی گرماده و با افزایش بی‌نظم همراه باشد، می‌توان گفت با سرعت زیادی انجام می‌شود.
- ۳ دوشکل زیر، دو نمونه از واکنش‌های تند و سریع را نمایش می‌دهد.

دو شکل زیر، نشان‌دهنده‌ی تأثیر عامل یکسان در سرعت واکنش هستند.

پاسخ: ۳
دو شکل نشان‌داده شده در گزینه‌ی ۳، بیان کننده‌ی تأثیر سطح تماس واکنش‌دهنده‌ها بر سرعت واکنش می‌باشد.
بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) کلسیم اکسید یک ترکیب جامد بوده و غلظت آن ثابت است و تغییر نمی‌کند.
- ۲) اگر واکنشی گرماده و با افزایش بی‌نظم همراه باشد، می‌توان گفت از لحظه ترمودینامیکی مساعد بوده و امکان وقوع آن وجود دارد. اما در مورد سرعت آن نمی‌توان اظهار نظر کرد.
- ۳) شکل (الف) نشان‌دهنده‌ی زنگ زدن آهن در هوا مرطوب است که به کندی انجام می‌شود و شکل (ب)، افروختن محلول سدیم کلرید به محلول نقره نیترات را نشان می‌دهد که باعث تشکیل سریع رسوب سفید رنگ نقره کلرید می‌شود.

- ۴) اگر در واکنش $2\text{NO}_2(g) \rightarrow 2\text{NO}(g) + \text{O}_2(g)$ که در یک ظرف ۴ لیتری سربسته انجام می‌شود، سرعت متوسط تولید گاز اکسیژن $\text{s}^{-1} \cdot \text{L}^{-1} \cdot \text{mol}^{-1}$ باشد، سرعت متوسط مصرف گاز NO_2 بر حسب $\text{mol} \cdot \text{L}^{-1} \cdot \text{min}^{-1}$ کدام است؟

۳۳,۶ ۴

۱۳۴,۴ ۳

۸,۴ ۲

۱۶,۸ ۱

$$\begin{aligned}\frac{\bar{R}_{O_2}}{1} &= \frac{\bar{R}_{NO_2}}{2} \Rightarrow \frac{0,28}{1} = \frac{\bar{R}_{NO_2}}{2} \\ \Rightarrow \bar{R}_{NO_2} &= 0,56 \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1} \cdot \text{s}^{-1} \\ 0,56 \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1} \cdot \text{s}^{-1} \times \frac{60 \text{ s}}{1 \text{ min}} &= 33,6 \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1} \cdot \text{min}^{-1}\end{aligned}$$

★ ۸۵ کدام گزینه صحیح است؟

- ۱ در واکنش فلزهای قلیابی با آب شعله ای ایجاد شده ناشی از سوختن سطح فلز در تماس با آب است.
- ۲ اگر واکنش دهنده ها در فازهای مختلف قرار داشته باشند، سرعت واکنش بیش تر خواهد بود.
- ۳ در تمام واکنش های شیمیایی افزایش غلظت هر واکنش دهنده ای باعث افزایش سرعت می گردد.
- ۴ محلول هیدروژن پراکسید در دمای اتاق به کندی تجزیه شده و گاز اکسیژن تولید می کند.

پاسخ: ۴ گزینه
بررسی سایر گزینه ها:

- (۱) شعله ای ایجاد شده در این واکنش ها ناشی از سوختن گاز هیدروژن تولید شده است.
- (۲) اگر واکنش دهنده ها همگی در یک قار قرار داشته باشند، واکنش سرعت بیش تر خواهد داشت.
- (۳) تنها تغییر غلظت واکنش دهنده هایی که در فاز گاز یا محلول هستند و در سرعت واکنش مؤثر هستند، باعث تغییر سرعت واکنش می گردد. غلظت مواد جامد تغییر نمی کند. پس عبارت نادرست است. در ضمن اگر مرتبه واکنش نسبت به واکنش دهنده ای صفر باشد تغییر غلظت آن ماده در سرعت اثر ندارد.

★ ۸۶ در بین عبارت های زیر، چند عبارت درست است؟

هوای آکواده، فرسودگی ساختمان ها و پوسیدگی خودروها را سرعت می بخشند.

اشیاء آهنه در هوای خشک به کندی زنگ می زنند، اما در هوای مرطوب به سرعت زنگ می زنند.

تغییر رنگ، تولید رسوب، آزاد شدن گاز، داد و ستد گرما و ایجاد نور و صدا می توانند بیانگر انجام واکنش های شیمیایی باشند.
در سینتیک، آهنگ مصرف واکنش دهنده ها و تولید فرآورده ها در بازه ای از زمان اهمیت ویژه ای دارد.

۴ ۳

۳ ۲

۲ ۱

۱

پاسخ: ۳ گزینه
عبارت اول صحیح است.

- عبارت دوم نادرست است چون آهن در هوای خشک زنگ نمی زند و در هوای مرطوب به کندی زنگ می زند.
- عبارت سوم صحیح است.
- عبارت چهارم صحیح است.

★ ۸۷ اگر از مولکول سیکلوهگزان، سه مولکول هیدروژن حذف شود، به کدام هیدروکربن مبدل می شود؟

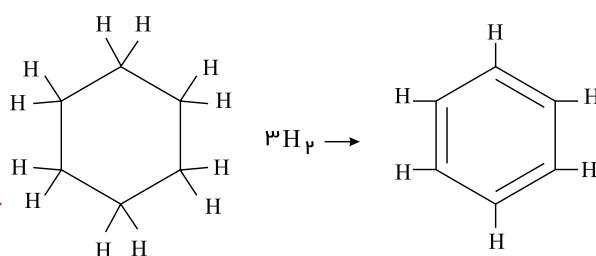
سیکلوهگزان ۳

سیکلوهگزان ۲

بنزن ۱

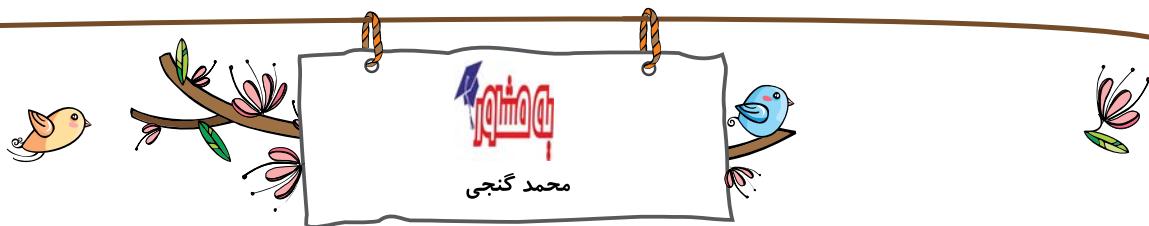
هگزین ۱

پاسخ: ۲ گزینه

سیکلو هگزان C6H12

بنزن C6H6

★ ۸۸ کدام گزینه در مورد گرمایشی (ترموشیمی) نادرست است؟

- ۱ بخشی از ترمودینامیک است.
 ۲ به مطالعه‌ی گرما و انتقال انرژی در واکنش‌های شیمیایی می‌پردازد.
 ۳ فقط در واکنش‌هایی که با تولید گرمای همراه است قابل بررسی است.
 ۴ گرمایشی همان ترمودینامیک واکنش‌های شیمیایی است.
- پاسخ: ۴ گزینه
- گرمایشی (ترموشیمی) فقط به واکنش‌هایی که با تولید گرمای همراه هستند نمی‌پردازد، بلکه به مطالعه‌ی گرما و انتقال انرژی در واکنش‌های گرمایگیر و حتی بی گرمای نیز می‌پردازد.

★ ۸۹ کدام گزینه بیان نادرستی از گرمای می‌باشد؟

- ۱ مجموع انرژی جنبشی ذره‌های تشکیل‌دهنده یک ماده است.
 ۲ معیاری از میزان گرمای یک جسم می‌باشد.
 ۳ گرمای همیشه از جسم گرم‌تر به جسم خنک‌تر جریان می‌یابد.
- پاسخ: ۲ گزینه
 دما معیاری از میزان گرمای و سردی یک جسم می‌باشد.

★ ۹۰ کدام گزینه بیان نادرستی از دما می‌باشد؟

- ۱ مجموع انرژی جنبشی ذره‌های تشکیل‌دهنده یک ماده است.
 ۲ معیاری از میزان گرمای یک جسم است.
 ۳ اگر اتم‌ها یا مولکول‌های جسمی آهسته حرکت کنند آن جسم دمای پائینی دارد.
 ۴ اگر اتم‌ها یا مولکول‌های جسمی تند حرکت کنند آن جسم دمای بالایی دارد.
- پاسخ: ۱ گزینه
 مجموع انرژی جنبشی ذره‌های تشکیل‌دهنده یک ماده بیان گرمای آن جسم است.

★ ۹۱ اختلاف دمای میان دو جسم از اختلاف در انرژی ..... ذره‌های تشکیل‌دهنده آن‌ها حکایت می‌کند.

- ۱ تابشی
 ۲ شیمیایی
 ۳ پتانسیل
 ۴ جنبشی
- پاسخ: ۴ گزینه
 اگر اتم‌ها یا مولکول‌های تشکیل‌دهنده جسمی آهسته حرکت کنند در آن صورت می‌گویند که آن جسم سرد است یا دمای پائینی دارد و برعکس. اگر اتم‌ها یا مولکول‌های تشکیل‌دهنده جسمی تند حرکت کنند و انرژی جنبشی بیش تری داشته باشند با دماسج بخوردهای مؤثرتری خواهند داشت. در آن صورت گفته می‌شود که آن جسم گرم است یا دمای بالایی دارد. بنابراین اختلاف دمای میان دو جسم از اختلاف دو انرژی جنبشی ذره‌های تشکیل‌دهنده آن‌ها حکایت می‌کند.

★ ۹۲ کدام گزینه در مورد گرمای و دما صحیح است؟

- ۱ گرمای یک ماده به مقدار آن بستگی ندارد.
 ۲ دمای یک ماده به مقدار آن بستگی دارد.
 ۳ گرمای ۱۰ گرم آب 25°C ده برابر گرمای یک گرم آب 25°C می‌باشد.
 ۴ دما نوعی انرژی است.
- پاسخ: ۳ گزینه
 گرمای یک ماده به مقدار آن بستگی دارد. دمای یک ماده به مقدار آن بستگی دارد. گرمای ۱۰ گرم آب 25°C ده برابر گرمای یک گرم آب 25°C می‌باشد. دما نوعی انرژی است.

گرمای نوعی انرژی است؛ در حالی که دما نوعی انرژی نبوده و فقط معیاری از میزان گرمای جسم است. گرمای یک ماده به مقدار آن بستگی دارد ولی دما به مقدار ماده بستگی ندارد. بنویس مثال گرمای ۱۰ گرم آب 25°C ده برابر گرمای یک گرم آب 25°C می‌باشد. این در حالی است که دمای هر دوی آن‌ها 25°C است.

★ ۹۳ کدام یک از موارد زیر می‌توانند یکای ظرفیت گرمایی باشند؟

- الف) $\text{J} \cdot \text{C}^{-1}$
 ب) $\text{J} \cdot \text{K}^{-1}$
 ج) $\text{J} \cdot \text{g}^{-1} \cdot \text{C}^{-1}$
- ۱ الف و ب
 ۲ پ و د
 ۳ الف و پ
- پاسخ: ۳ گزینه
 ظرفیت گرمایی یک جسم از رابطه $\frac{Q}{\Delta\theta} = C$ بدست می‌آید. که C گرمای لازم و $\Delta\theta$ تغییر دماس است. بنابراین طبق این رابطه ظرفیت گرمایی $\text{J} \cdot \text{C}^{-1}$ یا $\text{J} \cdot \text{K}^{-1}$ می‌باشد ولی موارد ب و د یکاهای ظرفیت گرمایی ویژه هستند.

محمد گنجی

★ ۹۴ ظرفیت گرمایی ویژه چیست؟

- مقدار گرمایی است که برای افزایش دمای یک گرم از جسمی به اندازه‌ی یک درجه‌ی سانتی‌گراد به کار می‌رود.
- ۱ مقدار گرمایی است که برای تغییر یک گرم از یک مایع مصرف می‌شود.
  - ۲ مقدار گرمایی است که برای ذوب یک گرم از یک جامد مصرف می‌شود.
  - ۳ مقدار گرمایی است که برای تغییر یک گرم بخار آب 100°C به یک گرم آب 100°C مصرف می‌شود.
  - ۴ مقدار گرمایی است که برای تغییر یک گرم آب 100°C به یک گرم بخار آب 100°C مصرف می‌شود.

پاسخ: ۱ گزینه ۱

ظرفیت گرمایی ویژه مقدار گرمای لازم برای افزایش دمای 1°C از جسمی به اندازه‌ی 1°C می‌باشد.

★ ۹۵ کدام یک از موارد زیر می‌تواند یکای ظرفیت گرمایی ویژه باشد؟

- الف) $\text{J} \cdot \text{mol}^{-1} \cdot \text{C}^{-1}$ ب) $\text{J} \cdot \text{mol}^{-1} \cdot \text{J}^{-1}$ ج) $\text{J} \cdot \text{k}^{-1} \cdot \text{g}^{-1}$ د) $\text{J} \cdot \text{k}^{-1} \cdot \text{J}^{-1}$

۱ الف و ب

۲ پ و د

۳ پ و د

۱ الف و ب

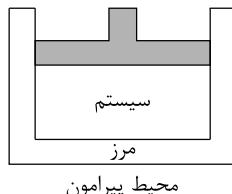
پاسخ: ۱ گزینه ۳

ظرفیت گرمایی ویژه یک جسم از رابطه $C = \frac{Q}{m \cdot \Delta\theta}$ بدست می‌آید که در آن Q گرمای لازم و m جرم ماده و $\Delta\theta$ تغییر دماست. بنابراین با توجه به این رابطه یکای ظرفیت گرمایی ویژه $\text{J} \cdot \text{g}^{-1} \cdot \text{C}^{-1}$ یا $\text{J} \cdot \text{k}^{-1} \cdot \text{g}^{-1}$ می‌باشد.

★ ۹۶ گاز حبس شده درون یک سیلندر ..... است و بیرون از آن ..... به شمار می‌آید. بدنه‌ی سیلندر ..... را تشکیل می‌دهد.

- ۱ سیستم - محیط - دیواره یا مرز   ۲ محیط - دیواره یا مرز - سیستم   ۳ سیستم - دیواره یا مرز - محیط   ۴ محیط - سیستم - دیواره یا مرز

پاسخ: ۱ گزینه ۱

★ ۹۷ ذوب شدن یخ فرآیندی گرما ..... است. این گرما صرف غلبه بر ..... می‌شود.

- ۱ گیر - پیوندهای هیدروژنی میان مولکول‌های آب
- ۲ ده - پیوندهای هیدروژنی میان مولکول‌های آب
- ۳ گیر - پیوندهای کووالانسی درون مولکول‌های آب

پاسخ: ۱ گزینه ۱

ذوب شدن یخ گرمائیگر است. این گرما صرف غلبه بر پیوندهای هیدروژنی میان مولکول‌های آب و شکستن شبکه‌ی بلوری یخ می‌شود. توجه داشته باشید که در فرآیند ذوب شدن جامدات مولکولی فقط پیوندهای بین مولکولی می‌شکند و پیوندهای درون مولکولی کووالانسی نمی‌شکنند.

★ ۹۸ کدام مقایسه در مورد آنتالپی پیوند و آنتالپی تشکیل پیوند صحیح است؟

- ۱ آنتالپی یک پیوند عکس آنتالپی تشکیل همان پیوند است.
- ۲ آنتالپی یک پیوند قرینه‌ی آنتالپی تشکیل همان پیوند است.
- ۳ آنتالپی یک پیوند همواره کمتر از آنتالپی تشکیل همان پیوند است.

پاسخ: ۲ گزینه ۲

آنتالپی پیوند مقدار انرژی داده شده $(+)$ برای شکستن پیوند می‌باشد، در حالی که آنتالپی تشکیل پیوند مقدار انرژی آزاد شده $(-)$ هنگام تشکیل آن پیوند خواهد بود. بنابراین می‌توان گفت آنتالپی یک پیوند با منفی آنتالپی تشکیل آن پیوند مساوی است و در واقع قرینه‌ی یکدیگر می‌باشند.

$(\text{آنالپی تشکیل پیوند}) = -(\text{آنالپی پیوند})$

★ ۹۹ تعیین گرمای واکنش به کمک قانون هس یک روش ..... و تعیین گرمای واکنش به کمک گرماسنج یک روش ..... به شمار می‌روند.

- ۱ مستقیم - مستقیم
- ۲ غیرمستقیم - غیرمستقیم
- ۳ مستقیم - غیرمستقیم

پاسخ: ۳ گزینه ۳

تعیین گرمای واکنش به کمک قانون هس (جمع پذیری واکنش‌ها) یک روش غیرمستقیم و تعیین گرمای واکنش به کمک گرماسنجی مثل گرماسنج لیوانی یک روش مستقیم است.

۱۰۰ ★ آرایش الکترونی یون M^{3+} به $3d^1$ ختم می‌شود. عنصر M به کدام دوره و گروه جدول تناوبی تعلق دارد؟

- ۱) گروه ۶ و دوره سوم
۲) گروه ۳ و دوره چهارم
۳) گروه ۱۳ و دوره ۴
۴) گروه ۱ و دوره ۳

پاسخ: ۴) گزینه ۴

با توجه به اینکه آرایش الکترونی یونی M^{3+} به $3d^1$ ختم می‌شود، آرایش الکترونی لایه‌ی ظرفیت اتم خنثای M به $3d^4s^1$ ختم می‌شود و جایگاه آن در گروه چهارم و دوره‌ی چهارم جدول تناوبی است.

۱۰۱ ★ مطابق قانون هس اگر یک واکنش جمع دو یا چند واکنش دیگر باشد ΔH واکنش کلی .....
.....

- ۱) برابر با ΔH واکنشی است که بزرگ‌ترین ΔH را دارد.
۲) مجموع جبری ΔH همه‌ی واکنش‌های تشکیل‌دهنده‌ی آن است.

پاسخ: ۲) گزینه ۲

اگر یک واکنش جمع دو یا چند واکنش دیگر باشد، ΔH واکنش کلی مجموع جبری ΔH همه‌ی واکنش‌های تشکیل‌دهنده‌ی آن است.

۱۰۲ ★ اولین عنصر واسطه چند پرتوون دارد و در کدام گروه قرار دارد؟

- ۱) ۳ و ۲۹
۲) ۱۱ و ۲۱
۳) ۱۱ و ۲۹
۴) ۳ و ۲۱

پاسخ: ۴) گزینه ۴

اولین عنصر واسطه عنصری است که تراز $3d$ آن نخستین الکترون را می‌بزیرد. ($3d^1$) بر این اساس می‌توان آرایش الکترونی آن را به صورت زیر تعیین کرد:
 $1s^2/2s^2/2p^6/3s^2/3p^6/3d^1/4s^2$

که دارای ۲۱ پرتوون است و مربوط به دوره‌ی چهارم و گروه سوم جدول دوره‌ای عناصر شیمیایی است.

۱۰۳ ★ انرژی مبادله شده در یک واکنش عبارت است از:

- ۱) تفاوت انرژی پیوند مواد واکنش‌دهنده و مواد حاصل
۲) انرژی لازم برای شکستن پیوند
۳) انرژی لازم برای انجام واکنش

پاسخ: ۱) گزینه ۱

(مجموع انرژی پیوندهای مواد فرآورده) – (مجموع انرژی پیوندهای مواد واکنش‌دهنده) = واکنش ΔH

۱۰۴ ★ کدام مطلب زیر در مورد عنصرهای واسطه درست نیست؟

- ۱) ترازهای s و d لایه‌ی ظرفیت آنها در تشکیل پیوند شرکت می‌کنند.
۲) عموماً از فلزهای قلیایی و فلزهای قلیایی خاکی چگال‌ترند.
۳) تراز S لایه‌ی ظرفیت در همه‌ی آنها از الکترون پر است.

پاسخ: ۳) گزینه ۳

تراز S لایه‌ی ظرفیت در اتم بیشتر عنصرهای واسطه دو الکترونی است ولی در برخی از این عنصرها به دلیل ایجاد پایداری بیشتر یک الکترون از تراز ns به تراز d (۱) منتقل می‌شود تا این زیرلایه پر یا نیمه پر و اتم پایدار شود.

$$(n-1)d^ns^1 \rightarrow (n-1)d^ns^1 \quad (\text{نیمه پر})$$

$$(n-1)d^ns^1 \rightarrow (n-1)d^1ns^1 \quad (\text{پایدار})$$

۱۰۵ ★ کدام مورد از منابع تجدیدناپذیر محسوب می‌شود؟

- ۱) هوا
۲) آب‌های سطحی
۳) زغال‌سنگ
۴) گیاهان

پاسخ: ۱) گزینه ۱

زیرا زغال‌سنگ از منابع سوخت‌های فسیلی است که چون سرعت تولید آنها در مقایسه با سرعت مصرف بسیار ناچیز است بعنوان منابع تجدیدناپذیر محسوب می‌شود.

۱۰۶ ★ کدام یک اکسید اسیدی است؟

- الف) K_2O
ب) SO_3
ج) CO_2
د) Na_2O

پاسخ: ۲) گزینه ۲

اکسیدهای نافلزی مثل CO_2 و SO_3 در واکنش با آب تولید اسید می‌کنند و به آنها اکسید اسیدی نیز می‌گویند. Na_2O و K_2O اکسید فلزی هستند و اکسید بازی نامیده می‌شوند.

۱۰۷ ★ کدام عنصر، نیمه رساناهای جریان برق بوده و درخشان و شکننده است؟

- ۱) Al
۲) Si
۳) P
۴) Cu

پاسخ: ۳) گزینه ۳

محمد گنجی

پاسخ: ۳ گزینه

سیلیسیم (Si) که به همین دلیل جزو عناصر شبه فلزی تقسیم می‌شود.

۱۰۸ ★ در کدام گزینه همهٔ عناصر داده شدهٔ فلز نجیب هستند؟

Ag – Au – K – Al ۱۶

Pd – Pt – Ag – Au ۲۰

Pd – Na – Au – Pt ۲۱

Fe – Al – Ag – Au ۱

پاسخ: ۳ گزینه

طلاء – نقره و پالادیم جزو فلزهای نجیب هستند چون پایداری زیاد و واکنش پذیری کمی دارند.

۱۰۹ ★ کاتیون کدام فلزهای زیر ترکیبات یونی رنگی ایجاد نمی‌کنند؟

آهن ۱۴

پتاسیم ۲۰

مس ۲

کروم ۱

پاسخ: ۳ گزینه

زیرا یون فلزی در این ترکیب‌ها دارای آرایش گاز نجیب است و نمی‌تواند نور در ناحیهٔ مریب را جذب کند و سپس نشر دهد.

۱۱۰ ★ کدام فلز در تجهیزات خانگی مثل تلویزیون رنگی و شیشه وجود دارد؟

Sc ۱۶

Ti ۲۰

Cr ۲۱

Ni ۱

پاسخ: ۴ گزینه

از فلز اسکاندیم (Sc) که یک فلز واسطه‌ی کمیاب است در تجهیزات خانگی مثل تلویزیون رنگی و شیشه استفاده می‌شود.

۱۱۱ ★ کدام یک از فلزهای واسطه‌ی زیر در رگه‌های پوسته‌ی زمین همراه با کانی‌های مس و یا به صورت آزاد وجود دارد؟

کروم ۱۶

تیتانیم ۲۰

اسکاندیم ۲

طلاء ۱

پاسخ: ۱ گزینه

معمولًا طلا در رگه‌های پوسته‌ی زمین همراه با کانی‌های مس و یا در مواردی به صورت آزاد وجود دارد.

۱۱۲ ★ رنگ کدام یون فلز واسطه در محلول آبی درست بیان شده است؟

Mn^{۳+} (آبی کم رنگ) ۱۶

Cr^{۳+} (سبز رنگ) ۲۰

Co^{۲+} (قهوه‌ای رنگ) ۲

Ni^{۲+} (آبی پر رنگ) ۱

پاسخ: ۳ گزینه

رنگ بونهای زیر در محلول‌های آبی:

Co^{۲+} (آبی پر رنگ) – Ni^{۲+} (قهوه‌ای رنگ) – Cr^{۳+} (سبز رنگ) – Cu^{۲+} (آبی رنگ) – Mn^{۳+} (بنفش رنگ)

۱۱۳ ★ به علت شکل‌پذیری زیاد فلز ..... با فلزاتی مثل مس و نقره و نیکل و پالادیم آمیخته می‌شود تا مستحکم‌تر شود.

روی ۱۶

طلاء ۲۰

وانادیم ۲

کروم ۱

پاسخ: ۳ گزینه

طلاء فلزی نرم و برآق و زرد رنگ و چکش‌خوار است که با بیشتر عناصر واکنش نمی‌دهد و بعلت نرمی و شکل‌پذیری زیاد جهت افزایش استحکام آن با فلزات دیگری مثل مس و نقره و نیکل و پالادیم آمیخته می‌گردد.

۱۱۴ ★ عنصری در بالاترین سطح انرژی ترازهای فرعی خود، دارای ۳ الکترون با اعداد کوانتومی ۳ = n و ۲ = L می‌باشد. عدد اتمی آن کدام است؟

۲۶ ۱۶

۲۵ ۲۰

۲۴ ۲

۲۳ ۱

پاسخ: ۱ گزینه

با داشته ۳ الکترون با اعداد کوانتومی ۳ = n و ۲ = L بالاترین سطح انرژی آن به صورت ۳^۱ ۲^۱ خواهد بود بنابراین خواهیم داشت:

$1s^2/2s^2 2p^6/3s^2 3p^6 3d^3/4s^2 \rightarrow Z = ۲۳$

۱۱۵ ★ کدام گزینه را به آرایش الکترونی اتم آرگون اضافه کیم تا به آرایش الکترونی C_{۲۹} برسیم؟

۳d^۹ ۴s^۳ ۱۶

۳d^{۱۰} ۴s^۱ ۲۰

۴d^۳ ۴s^۱ ۴p^۶ ۲

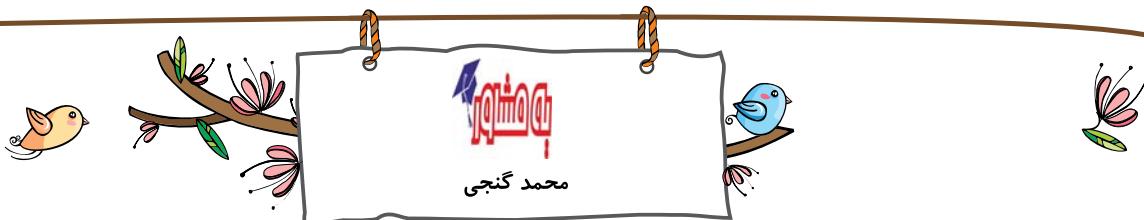
۳d^۳ ۴s^۲ ۴p^۶ ۱

پاسخ: ۳ گزینه

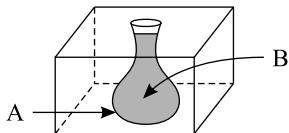
آرایش الکترونی [Ar] : ۱s^۲ ۲s^۲ 2p^۶/3s^۲ 3p^۶ ۱s^۱، اگر به این آرایش الکترونی ۱s^۱ ۳d^{۱۰} افزوده شود، آرایش الکترونی به صورت، آرایش الکترونی مس خواهد شد:

۲۹ Cu : 1s^۲ ۲s^۲ 2p^۶/3s^۲ 3p^۶ 3d^{۱۰}/4s^۱

۱۱۶ ★ با توجه به شکل داده شده اگر بخواهیم تغییر انرژی محتويات بالون را بررسی کنیم A و B به ترتیب کدامند؟

- ۱ محیط - انتقال انرژی از سامانه به محیط
- ۲ مرز - انتقال انرژی از محیط به سامانه
- ۳ محیط - انتقال انرژی از محیط به سامانه
- ۴ مرز - انتقال انرژی از سامانه به محیط

پاسخ: ۲ گزینه

به دیوارهای که سامانه را از محیط پیرامون آن جدا می کند مرز سامانه می گویند. (A)

(B) جهت حرکت انرژی به سامانه را از محیط پیرامون نشان می دهد.

۱۱۷ کدام عبارت در مورد آنتالپی پیوند درست است؟

- ۱ مقدار آن همواره عددی منفی است.
- ۲ به آن انرژی تشکیل پیوند نیز گفته می شود.
- ۳ برای محاسبه آنتالپی پیوند ماده ای مورد نظر باید گازی شکستن پیوند یونی است.
- ۴ مقدار انرژی موردنیاز برای شکستن پیوند یونی است.

پاسخ: ۳ گزینه

به مقدار انرژی لازم برای شکستن یک مول پیوند کووالانسی در حالت گازی و تبدیل آن به اتمهای گازی مجزا آنتالپی پیوند یا انرژی گسستن پیوند می گویند که همواره مثبت بوده و بر حسب $\text{kJ} \cdot \text{mol}^{-1}$ بیان می شود.

۱۱۸ کدام عبارت زیر در مورد گرماسنج لیوانی درست است؟

- ۱ برای اندازه گیری غیرمستقیم گرمای آزاد شده یا جذب شده در یک واکنش شیمیایی به کار برده می شود.
- ۲ شامل مقدار معینی آب یا محلول یک واکنش دهنده در یک ظرف فلزی است.
- ۳ با استفاده از آن ΔH (تغییر آنتالپی واکنش) قابل اندازه گیری است.
- ۴ محظوظی انجام واکنش درون یک حمام آب قرار دارد که به طور پیوسته در حال به هم خوردن است.

پاسخ: ۳ گزینه

از گرماسنج لیوانی برای اندازه گیری گرمای یک واکنش در فشار ثابت یعنی تغییر آنتالپی واکنش (ΔH) استفاده می شود.

۱۱۹ ★ گرمای مربوط به کدام واکنش را نمی توان به طور مستقیم تعیین کرد؟

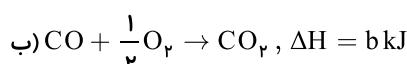
- الف) واکنشی که در شرایط بسیار سختی انجام می شود. ب) واکنشی که بخشی از یک فرایند زیست شناختی پیچیده باشد.
ج) واکنشی که نتوان آن را به صورت یک واکنش جداگانه انجام داد.

- ۱ الف و ب
- ۲ ب و ج
- ۳ الف و ب
- ۴ الف و ب و ج

پاسخ: ۴ گزینه

به طور کلی گرمای واکنش های موجود در شرایط بسیار سخت و همچنین فرآیندهای زیست شناختی پیچیده و همچنین واکنش هایی که نمی توان آن ها را به صورت جداگانه انجام داد را به طور مستقیم نمی توان تعیین نمود.

۱۲۰ معلومات به شرح زیر در دما و فشار ثابت یکسان مفروض است.

با توجه به آنها ΔH واکنش: $\text{C} + \frac{1}{2}\text{O}_2 \rightarrow \text{CO}_2$ بر حسب a و b کدام است؟

$$\frac{a+b}{2}$$

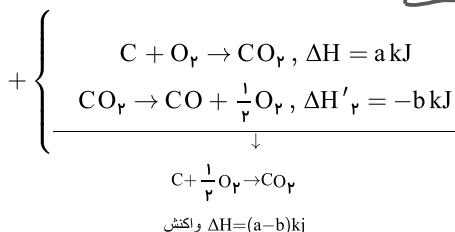
$$\frac{a-b}{2}$$

$$a-b$$

$$a+b$$

پاسخ: ۲ گزینه

برای این که از جمع دو واکنش داده شده واکنش مورد نظر ما به دست آید تنها کافی است معادله واکنش (ب) را معکوس کنیم. به این ترتیب خواهیم داشت:

محمد گنجی

★ ۱۲۱ کدام ویژگی روند تغییرات تناوبی عنصرها را بهتر نشان می‌دهد؟

۱ جرم اتمی

۲ عدد جرمی

۳ عدد اتمی

۴ جرم اتمی

گزینه ۲ پاسخ:

در جدول دوره‌ای عناصر روندی که تغییرهای تناوبی عنصرها را به بهترن شکل نشان می‌دهد ترتیب قرارگیری عنصرها براساس افزایش عدد اتمی آنها استوار است.

★ ۱۲۲ ترتیب فراوانی عناصر در جدول دوره‌ای عناصر کدام است؟

۱ نافلز > شبه فلز > فلز

۲ فلز > نافلز > شبه فلز

۳ شبه فلز > نافلز > فلز

۴ فلز > شبه فلز > نافلز

گزینه ۲ پاسخ:

ترتیب فراوانی عنصرها با توجه به جدول دوره‌ای عناصر به صورت شبه فلز > نافلز > فلز است.

★ ۱۲۳ عنصر A در گروه ۱۱ از دوره‌ی چهارم جدول دوره‌ای عناصر قرار دارد. تعداد الکترون‌های موجود در زیرلایه‌ی ۳d آن کدام است؟

۱ ۷

۲ ۸

۳ ۹

۴ ۱۰

گزینه ۱ پاسخ:

با توجه به این که عنصر A در گروه ۱۱ جدول دوره‌ای قرار دارد، مجموع الکترون‌های زیرلایه‌های ۳d و ۴s در اتم آن برابر ۱۱ است. بنابراین آرایش الکترونی آن به طور معمول به صورت زیر نوشته می‌شود:

★ ۱۲۴ شبه فلزها جزو عنصرهای دسته‌ی ..... جدول دوره‌ای عناصر هستند.

۱ f

۲ d

۳ p

۴ s

گزینه ۲ پاسخ:

در اتم همه‌ی شبه فلزها p در حال پر شدن است بنابراین شبه فلزها جزو عنصرهای دسته‌ی p جدول دوره‌ای عناصر شیمیایی محسوب می‌شوند. به طور کلی عنصرهای گروه ۱۳ تا ۱۸ در جدول که شامل همه‌ی نافلزها بجز هیدروژن و برخی فلزها و شبه فلزها و گازهای نجیب هستند عنصرهای دسته‌ی p را تشکیل می‌دهند.

★ ۱۲۵ هالوژن‌ها به آسانی با ..... واکنش می‌دهند و هالوژن به زبان لاتین به معنی ..... است.

۱ فلزها - بی اثر

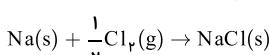
۲ نافلزها - نمکساز

۳ نافلزها - بی اثر

۴ هالوژن - بی اثر

گزینه ۳ پاسخ:

هالوژن‌ها (عنصرهای گروه ۷) به آسانی با فلزها به ویژه فلزهای قلیایی واکنش می‌دهند و نمک‌ها را می‌سازند. هالوژن در زبان لاتین به معنی نمک‌ساز است. مثلاً:

★ ۱۲۶ کدام هالوژن زیر واکنش پذیری شیمیایی بیشتری دارد؟

۱ Cl₂

۲ I₂

۳ F₂

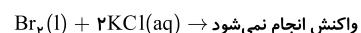
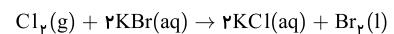
۴ Br₂

گزینه ۲ پاسخ:

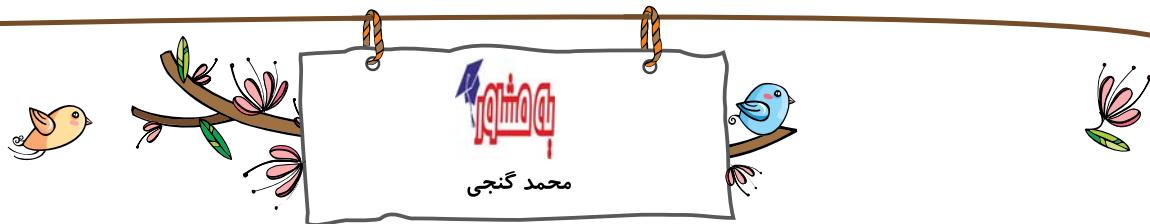
در هالوژن‌ها از بالا به پایین فعالیت شیمیایی کم می‌شود و هر هالوژن بالاتر می‌تواند هالوژن پایین‌تر از محلول خارج کند.

۱ F ₂
۲ Cl ₂
۳ Br ₂
۴ I ₂

۱ افزایش واکنش پذیری

واکنش انجام نمی‌شود

۱۲۷ ★ واکنش پذیری عنصرها در گروه اول جدول دوره‌ای عناصر از ..... و در گروه ۱۷ از ..... افزایش می‌باید به طوری که فعال‌ترین فلز در ..... و فعل‌ترین نافلز در ..... جای دارد.

۱ پایین به بالا - پایین به بالا - پایین گروه اول - بالای گروه ۱۷

۲ بالا به پایین - پایین به بالا - بالا به پایین - بالای گروه اول - پایین گروه ۱۷

۳ پایین به بالا - بالا به پایین - پایین گروه اول - بالای گروه ۱۷

۱ بالا به پایین - پایین به بالا - پایین گروه اول - بالای گروه ۱۷

۲ پایین به بالا - بالا به پایین - پایین گروه اول - بالای گروه ۱۷

۳ بالا به پایین - پایین به بالا - بالا به پایین - بالای گروه ۱۷

پاسخ: گزینه ۱

واکنش پذیری عنصرها در گروه اول جدول تناوبی عناصر از بالا به پایین و در گروه ۱۷ از پایین به طوری که فعل‌ترین فلز در پایین گروه اول و فعل‌ترین نافلز در بالا گروه ۱۷ جای دارد.

۱۲۸ ★ کدام عبارت نادرست است؟

۱ نافلزها رسانای خوبی برای گرما هستند.

۲ در حدود ۹۱ عنصر از جدول دوره‌ای عناصر در طبیعت یافت می‌شوند.

۳ شبه فلزها برقی از خواص فلزها و نافلزها را دارند.

۱ در حدود ۸۰٪ عنصرها فلز هستند.

۲ هر سه گزینه‌ی ۱ و ۳ و ۴ صحیح هستند ولی نافلزها رساناهای خوبی برای گرما نیستند پس گزینه‌ی ۲ نادرست است.

۳ در حدود ۱۷ عنصر از جدول دوره‌ای عناصر در طبیعت یافت می‌شوند.

پاسخ: گزینه ۲

آرایش الکترون نقطه‌ای اتم کربن . است که برای رسیدن به اوکتت چهار پیوند تشکیل می‌دهد.

۱۲۹ ★ در مواد آلی، ظرفیت کربن همیشه برابر ..... می‌باشد. بنابراین هنگام رسم فرمول ساختاری مواد آلی باید اطراف هر اتم کربن به همین تعداد پیوند ..... وجود داشته باشد.

۱ دو یا چهار - کوالانسی

۲ چهار - اشتراکی یا هیدروژنی

۱ چهار - اشتراکی

۲ دو یا چهار - اشتراکی یا هیدروژنی

پاسخ: گزینه ۲

آرایش الکترون نقطه‌ای اتم کربن . است که برای رسیدن به اوکتت چهار پیوند تشکیل می‌دهد.

۱۳۰ ★ شکل مقابل ترسیمی از مولکول کدام آلkan و شامل چند پیوند کوالانسی است؟

۱ اتان - ۸

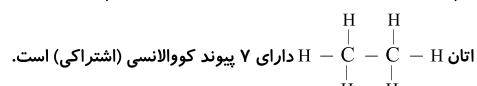
۲ پروپان - ۱۰

۱ اتان - ۶

۲ پروپان - ۸

پاسخ: گزینه ۱

اتمهای تیره‌تر که چهار پیوند دارند کربن هستند و اتم‌هایی که یک کربن دارند هیدروژن

۱۳۱ ★ با کم کردن یک اتم ..... از یک آلkan، گروهی به دست می‌آید که به آن گروه ..... می‌گویند.

۱ هیدروژن - آلکین

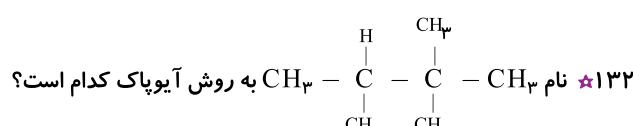
۲ هیدروژن - آلکین

۳ کربن - آلکیل

۱ کربن - آلکیل

پاسخ: گزینه ۳

با کم کردن یک اتم هیدروژن از یک آلkan، گروهی به دست می‌آید که به آن گروه آلکیل می‌گویند.

۱ دی متیل پنتان

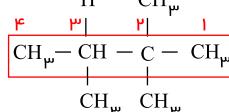
۲ دی متیل پنتان

۱ دی متیل پنتان

پاسخ: گزینه ۲

۲ و ۳ - تری متیل بوتان

۳ و ۲ - تری متیل بوتان

محمد گنجی

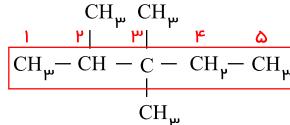
★ ۱۳۳ نام ترکیبی با فرمول $\text{CH}_3 - \text{CH}(\text{CH}_3) - \text{C}(\text{CH}_3)_2 - \text{C}_2\text{H}_5$ کدام است؟

۲ و ۳ - تری متیل پنتان

۳ و ۴ - دی متیل - ۲ اتیل بوتان

۳ و ۴ - تری متیل پنتان

پاسخ: ۲ و ۳ - تری متیل پنتان

★ ۱۳۴ کدام گزینه در مورد «اتن» نادرست است؟

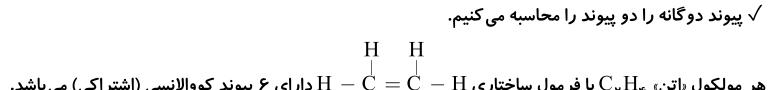
۱ - ماده‌ای هورمون مانندی است که در بیشتر گیاهان وجود دارد.

۲ - هر مولکول آن دارای پنج پیوند کووالانسی است.

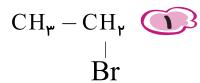
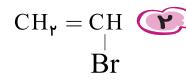
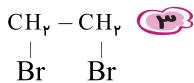
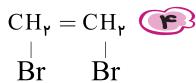
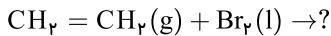
۳ - در کشاورزی از «اتن» به عنوان عامل عمل آورنده استفاده می‌کنند.

۴ - اغلب میوه‌ها را پیش از رسیدن می‌چینند و سپس در محل توزیع به کمک گاز اتن آن‌ها را به عمل می‌آورند.

گزینه ۲ پاسخ: ۲ پیوند دوگانه را دو پیوند را محاسبه می‌کنیم.

★ ۱۳۵ محصول واکنش رویرو کدام است؟

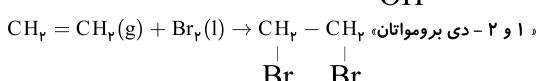
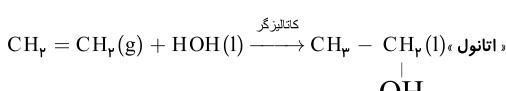
گزینه ۳ پاسخ: در این واکنش، مولکول برم به پیوند دوگانه‌ی کربن - کربن در مولکول اتن افزوده می‌شود، و فرآورده‌ای سیرشده به وجود می‌آید.

۱ و ۲ - دی برومواتان

★ ۱۳۶ از واکنش اتن با آب در حضور کاتالیزگر، ..... و از واکنش اتن با برم مایع، ..... به دست می‌آید.

۱ - اتن - ۱ و ۲ - دی برومواتان

گزینه ۲ پاسخ:

★ ۱۳۷ در فرمول ساختاری «اتین» اتم‌های کربن به چه شیوه‌ای با اتم‌های مجاور پیوند یافته‌اند؟

۱ - چهار پیوند یگانه

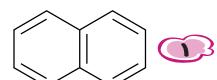
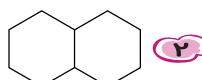
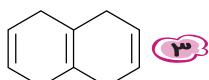
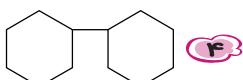
۲ - دو پیوند یگانه و یک پیوند دوگانه

۳ - دو پیوند دوگانه

گزینه ۳ پاسخ:

با توجه به فرمول ساختاری اتن: $\text{H}-\text{C}=\text{C}-\text{H} \equiv \text{C}-\text{H}$ هر اتم کربن دارای یک پیوند یگانه و یک پیوند سه‌گانه است.

★ ۱۳۸ فرمول « نقطه - خط » نفتالن کدام است؟

گزینه ۱ پاسخ:

* ۱۳۹ چند مورد از عبارات زیر نادرست است؟

- آ) نفت خام به شکل مایع غلیظ سیاه رنگ یا قهوه‌ای متمایل به سبز از دل زمین بیرون کشیده می‌شود.
- ب) اگر مجموع هزینه‌های بهره برداری از یک معدن با در نظر گرفتن ملاحظات توسعه‌ی پایدار، کم ترین مقدار ممکن باشد، در مسیر پیشرفت پایدار حرکت نمی‌کند.
- پ) آهنگ مصرف و استخراج فلز با آهنگ املاء فلز به طبیعت به شکل سنگ معدن یکسان است.
- ت) فلزها منابع تجدیدناپذیرند.
- ث) بازیافت فلزها ردپای کربن دی اکسید را کاهش می‌دهد.

۴ ۲۴

۳ ۲۳

۲ ۲۲

۱ ۱

پاسخ: گزینه ۲

ب) در مسیر پیشرفت پایدار حرکت نمی‌کند.

پ) یکسان نیست و به همین دلیل جز منابع تجدیدناپذیر هستند.

* ۱۴۰ چند مورد از عبارات زیر نادرست است؟

- آ) بازیافت فلزها سبب کاهش سرعت گرمایش جهانی می‌شود.
- ب) از بازگردانی هفت قوطی فولادی میتوان یک لامپ ۶۰ واتی را در حدود ۳۵ ساعت روشن نگه داشت.
- پ) در استخراج فلز درصد زیادی از سنگ معدن به فلز تبدیل می‌شود.
- ت) در استخراج ۱۰۰۰ کیلوگرم آهن از سنگ معدن، دو برابر آن سنگ معدن آهن و معادل آهن تولیدی از منابع معدنی دیگر استفاده می‌شود.
- ث) پسماند سرانه‌ی فولاد ۴۰ کیلوگرم است.

۴ ۲۴

۳ ۲۳

۲ ۲۲

۱ ۱

پاسخ: گزینه ۲

ب) نادرست، یک لامپ ۶۰ واتی را در حدود ۲۵ ساعت روشن نگه داشت.

پ) نادرست، در استخراج فلز درصد کمی از سنگ معدن به فلز تبدیل می‌شود زیرا معادن معمولاً دارای درصد کمی از آن فلز به صورت ناخالص در ترکیبات هستند.

* ۱۴۱ کدام یک از عبارات زیر نادرست است؟

- ۱ نقش نخست طلای سیاه در دنیای کوتني، منبع تأمین انرژی است.
- ۲ حدود نیمی از نفتی که از چاه‌های نفت بیرون کشیده می‌شود، به عنوان سوخت در وسایل نقلیه استفاده می‌شود.
- ۳ روزانه بیش از ۸۰۰۰۰۰۰ بشکه نفت خام در دنیا به شکل‌های گوناگون مصرف می‌شود.
- ۴ کمتر از ۱۰٪ از نفت خام در دنیا برای تولید الیاف و پارچه، شوینده‌ها، مواد آرایشی و بهداشتی، رنگ، پلاستیک، مواد منفجره و لاستیک به کار می‌رود.

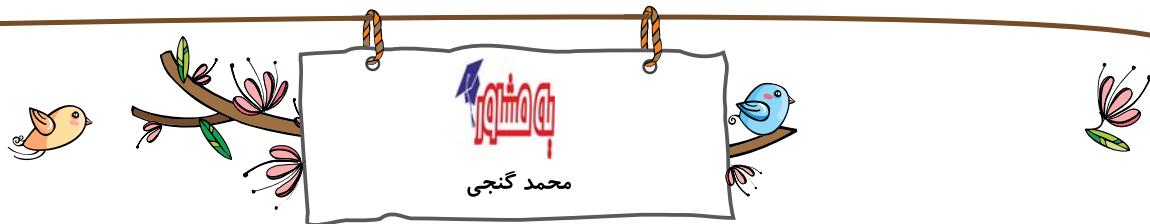
پاسخ: گزینه ۳

* ۱۴۲ همه‌ی عبارات زیر درست است به جز گزینه‌ی .....

- ۱ نفت خام مخلوطی از هزاران ترکیب شیمیایی است که بخش عمده‌ی آن را هیدروکربن‌ها تشکیل می‌دهند.
- ۲ عنصر اصلی سازنده‌ی طلای سیاه کربن است.
- ۳ نقش دوم نفت خام در دنیای کوتني منبع تأمین انرژی است.
- ۴ در استخراج فلز تنها درصد کمی از سنگ معدن به فلز تبدیل می‌شود.

پاسخ: گزینه ۳

امروزه نفت خام در دنیای کوتني دو نقش اساسی ایفا می‌کند. نقش نخست آن، منبع تأمین انرژی بوده و در نقش دوم، ماده‌ی اولیه برای تهیه‌ی بسیاری از مواد و کالاهایی است که در صنایع گوناگون از آن‌ها استفاده می‌شود.

۱۴۳ ★ شکل زیر فرآیند استخراج فلز از طبیعت و برگشت آن به طبیعت را نشان می‌دهد. موارد A، B، C و D را تعیین کنید.

۱: خوردگی، B: استخراج فلز، C: فلز، D: استخراج

۲: فلز، A: بازیافت، C: خوردگی، D: فرسایش

۳: بازیافت، B: استخراج فلز، C: فلز، D: خوردگی فرسایش

۴: استخراج سنگ معدن، A: خوردگی و فرسایش، C: فلز، D: بازیافت

پاسخ: ۳
با توجه به شکل صحیح است.

۱۴۴ ★ چند مورد از عبارات زیر درست هستند؟

آ) در هر آلکان راست زنجیر هر اتم کربن به یک یا دو اتم دیگر متصل است، در حالی که در آلکان شاخه دار همهی کربن‌ها به سه یا چهار اتم کربن دیگر متصل‌اند.

ب) در فرمول «نقطه - خط» اتم‌های کربن را با نقطه و پیوند بین آن‌ها را با خط تیره نشان می‌دهند. اما اتم‌های هیدروژن نشان داده نمی‌شوند.

پ) گاز شهری مخلوطی از هیدروکربن‌های سبک است که مタン بخش عمده‌ی آن را تشکیل می‌دهد.

ت) کپسول گاز خانگی به طور عمده شامل گازهای پروپان و بوتان است.

ج) شمار اتم‌های کربن نقش مهمی در رفتار هیدروکربن‌ها دارد.

۱ ۴

۲ ۳

۳ ۲

۴ ۱

پاسخ: ۴
 فقط گزینه‌ی (آ) نادرست است. زیرا در آلکان شاخه دار برخی کربن‌ها به سه یا چهار اتم کربن دیگر متصل‌اند، نه همهی کربن‌ها.

۱۴۵ ★ کدام گزینه نادرست است؟

۱) فرمولی که در آن تعداد و چگونگی اتصال اتم‌های کربن و هیدروژن نمایش داده می‌شود، نمایشی ساده‌تر به نام نقطه - خط است.

۲) با تغییر اندازه و جرم مولکول‌های هیدروکربن، نیروی بین مولکولی و نقطه‌ی جوش تغییر می‌کند.

۳) ساده‌ترین هیدروکربن سیرشده‌ی خطی مтан است که در گاز شهری هم وجود دارد.

۴) گشتاور دوقطبی آلکان‌ها صفر است و مولکول‌های ناقطبی هستند.

۱ ۴

۲ ۳

۳ ۲

۴ ۱

پاسخ: ۱
 فرمولی که در آن تعداد و چگونگی اتصال اتم‌های کربن و هیدروژن نمایش داده می‌شود، فرمول ساختاری نامیده می‌شود.

۱۴۶ ★ با افزایش تعداد کربن در آلکان‌ها، چند مورد زیر افزایش می‌یابد؟

• نقطه‌ی جوش • فراریت • گران‌روی • گشتاور دوقطبی • نیروی بین مولکولی

۱ ۴

۲ ۳

۳ ۲

۴ ۱

پاسخ: ۳
 با افزایش تعداد کربن در آلکان‌ها، جرم مولی، نیروی جاذبه‌ی بین مولکولی، نقطه‌ی جوش، گران‌روی افزایش می‌یابد و فراریت کاهش می‌یابد. نکته: گشتاور دوقطبی آلکان‌ها حدود صفر است.

۱۴۷ ★ کدام یک از موارد زیر نادرست است؟

۱) گران‌روی: گریس > واژلين

۲) فرار بودن: $C_{10}H_{22} > C_6H_{14}$

۳) نقطه‌ی جوش: $C_4H_{10} > C_2H_6$

۱) نیروی جاذبه‌ی واندروالسی: $C_8H_{18} > C_5H_{12}$

۲) نیروی جاذبه‌ی بین مولکولی: $C_6H_{14} > C_4H_{10}$

پاسخ: ۲
 هر چه تعداد کربن کم‌تر، نیروی جاذبه‌ی بین مولکولی ضعیف‌تر و فراریت بیشتر است پس $C_6H_{14} > C_{10}H_{22}$ می‌باشد.

محمد گنجی

۱۴۸ تمام موارد زیر صحیح است به جز ...

- ۱ علم شیمی را می توان مطالعه‌ی تصادفی رفتار عناصر و مواد برای یافتن روندها و الگوهای رفتار فیزیکی و شیمیایی آن‌ها دانست.
- ۲ ژرمانیم عنصری است با عدد اتمی ۳۲ که رسانایی الکتریکی کمی داشته و با اشتراک گذاشتن الکترون پایدار می‌گردد.
- ۳ فلزات رسانایی گرمایی بالایی داشته و در واکنش با سایر اتم‌ها الکترون می‌دهند و بر اثر ضربه خرد نمی‌شوند.
- ۴ سطح عنصر کربن تیره است و در اثر ضربه خرد می‌شود و در واکنش با دیگر اتم‌ها الکترون به اشتراک می‌گذارد.

گزینه ۱ پاسخ:

علم شیمی را می توان مطالعه‌ی هدف دار و منظم و هوشمندانه‌ی رفتار عناصرها و مواد برای یافتن روندها و الگوهای رفتار فیزیکی و شیمیایی آن‌ها دانست.

۱۴۹ همه‌ی عبارت‌های زیر درست هستند، به جز .....

- ۱ دانش شیمی به ما کمک می‌کند تا با شناسایی دقیق ساختار هدایای زمینی و رفتار آن‌ها، بهره‌برداری درست از این مواد را بیاموزیم.
- ۲ رابطه‌ی میان خواص مواد با عناصرهای سازنده‌ی آن‌ها نیازمند یک دانش تجربی است.
- ۳ موادی که از طبیعت به دست می‌آوریم، در چرخه‌ی مواد دوباره به همان شکل به طبیعت باز می‌گردند.
- ۴ گسترش صنعت خودرو مدبون شناخت و دسترسی به فولاد است.

گزینه ۳ پاسخ:

بعضی از موادی که از طبیعت به دست می‌آیند تغییراتی در آنها اعمال می‌شود تا مورد استفاده واقع شوند ولی گاهی این تغییرات باعث می‌شود که به موادی تبدیل شوند که قابل بازگشت به صورت اولیه به طبیعت نباشد مانند فرآوردهای بدست آمده از سوخت‌های فسیلی.

۱۵۰ کدام یک از عناصر گروه ۱۴ جدول تناوبی همه‌ی خصلت‌های زیر را دارد؟

«رسانایی الکتریکی بالا، خرد نشدن بر اثر ضربه، از دست دادن الکترون در واکنش با دیگر اتم‌ها، جامد بودن»

Si ۱۴

Ge ۱۳

Sn ۱۲

C ۱

گزینه ۲ پاسخ:

زیرا این ویژگی‌ها مربوط به فلزات هستند و در گروه چهاردهم جدول دوره‌ای عناصر (Sn) قلع و (Pb) سرب خاصیت فلزی دارند.

پاسخنامه تشریحی

گزینه ۱

با توجه به واکنش $2\text{NO}_2 \rightarrow 2\text{NO} + \text{O}_2$ چون ضریب نصف ضریب NO است. پس شیب نمودار آن نصف شیب نمودار NO_2 است.

گزینه ۲

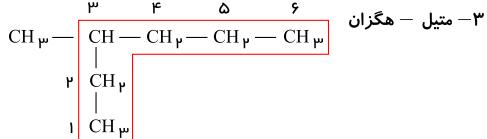
$$\frac{\bar{R}_{\text{O}_2}}{5} = \frac{\bar{R}_{\text{KNO}_3}}{4} \Rightarrow \frac{0,4}{5} = \frac{\bar{R}_{\text{KNO}_3}}{4} \Rightarrow \bar{R}_{\text{KNO}_3} = 0,32 \text{ mol} \cdot \text{s}^{-1}$$

گزینه ۳

با توجه به واکنش: $2\text{A} + \text{B} \rightarrow 2\text{C} + 3\text{D}$

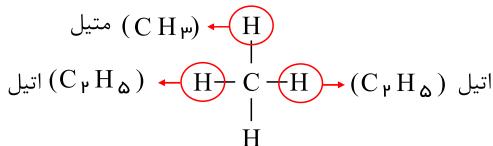
$$R_{\text{A}} = \frac{RA}{2} = \frac{RB}{1} = \frac{RD}{2} = \frac{RO}{3} \Rightarrow R_{\text{A}} = 0,5, R_B = 1, R_D = 1,5$$

گزینه ۴

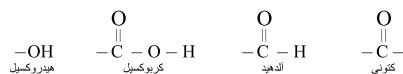

گزینه ۵

منظور از بنیان اتیل CH_2H_5 - است. منظور از بنیان متیل CH_3 - است.

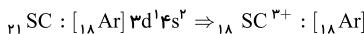

گزینه ۶

گزینه ۷

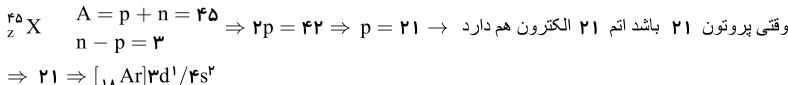
با رسم آرایش الکترونی عدد اتمی SC^{3+} , این عنصر متعلق به گروه سوم و از فلزهای واسطه است که دارای ظرفیت سه می باشد و کاتیون سه بار مثبت تشکیل می دهد.

گزینه ۸

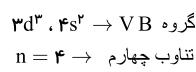

گزینه ۹

ضریب لایه ای آخر دوره ای عنصر در جدول تناوبی است بنابراین دوره ای این عنصر چهار می باشد.

گزینه ۱۰

گزینه ۱۱

چون فلزات عموماً به علت وجود دریای الکترونی شکننده نیستند.

★ ۱۲ گزینه ۴

زیرا با گذشت زمان سرعت متوسط این واکنش کاهش می‌یابد.

★ ۱۳ گزینه ۲

(اتمای اول گزینه‌ی ۱ و ۳ نادرست‌اند، چون نام متیل را قبل از کلرو آورده است و به خاطر تراکم شاخه‌ها شماره گذاری از چپ شروع می‌شود. در این صورت نام درست آن به صورت زیر است:

۵- کلرو - ۲،۲ - دی‌متیل هگزان

★ ۱۴ گزینه ۱

زیرا در براده‌ی آهن نسبت به گرد آهن سطح تماس کم‌تر و سرعت واکنش نیز کم‌تر می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی (۲) با گرم کردن اسید سرعت زیاد می‌شود.

گزینه‌ی (۳) براده‌ی آهن نسبت به قطعه‌ی آهن سطح تماس بیشتری داشته و با اسید سریع‌تر واکنش می‌دهد.

گزینه‌ی (۴) هیدروکربوکسیک اسید و نیتریک اسید، هر دو اسید قوی و یک ظرفیتی هستند و سرعت واکنش آنها با آهن برابر است.

★ ۱۵ گزینه ۱

قبل از آن که Cl_2 پر شود زیر لایه S بالاتر پر می‌شود بنابراین:

★ ۱۶ گزینه ۴

فلزات در جدول شامل فلزات واسطه، اصلی و فلزات واسطه‌ی داخلی هستند و تنها چند فلز در دسته ۲ قرار دارند.

★ ۱۷ گزینه ۴

سیلیسیم مانند فلزات درخشنan و مانند نافلزات شکننده است.

★ ۱۸ گزینه ۴

- گروه عاملی کربوکسیل می‌باشد.

★ ۱۹ گزینه ۳

خرد شدن ورقه‌های کاغذ در اثر تجزیه‌ی سلولز کاغذ صورت می‌گیرد که این واکنش نوعی واکنش شیمیایی کند است.

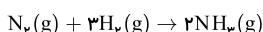
در گزینه‌ی ۱، واکنش فلز آهن با آب کند است ولی فلزات قلیایی به سرعت با آب واکنش می‌دهند.

★ ۲۰ گزینه ۱

KNO_3 جامد است و غلظت آن کاهش نمی‌یابد ولی مقدار مول آن کم می‌شود.

توجه: با گذشت زمان سرعت متوسط مواد شرکت کننده در واکنش کاهش می‌یابد.

★ ۲۱ گزینه ۱

$$\bar{R}_{\text{H}_2} = -\frac{\Delta n}{\Delta t} = -\frac{\frac{1}{2}\text{mol}}{6\text{ min}} = \frac{1}{12}\text{ mol/min}$$

$$1 \frac{\text{mol}}{\text{min}} \times \frac{1 \text{ min}}{60 \text{ s}} = \frac{1}{15} \frac{\text{mol}}{\text{s}}$$

★ ۲۲ گزینه ۲

$$\Delta n_{\text{N}_2\text{O}_5} = 0,3 - 0,9 = -0,6 \text{ mol N}_2\text{O}_5$$

$$\bar{R}_{\text{N}_2\text{O}_5} = -\frac{\Delta n}{\Delta t}$$

$$\bar{R}_{\text{N}_2\text{O}_5} = -\frac{-0,6 \text{ mol}}{6 \text{ min}} = 0,1 \frac{\text{mol}}{\text{L} \cdot \text{min}} \left[\frac{\text{M}}{\text{min}} \right]$$

★ ۲۳ گزینه ۱

$$\Delta t = 90 \text{ s} \times \frac{1 \text{ min}}{60 \text{ s}} = 1,5 \text{ min}$$

$$\bar{R}_{\text{H}_2} = \frac{\text{mol}}{\text{L} \cdot \text{min}} = \frac{\frac{1}{12} \text{ mol}}{0,1 \text{ L} \times 1,5 \text{ min}} = 0,08 \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1} \cdot \text{min}^{-1}$$

★ ۲۴ گزینه ۲

بنابرآن که یک منحنی نزولی و دو منحنی صعودی می‌باشد واکنش شامل یک واکنش دهنده و دو فرآورده است. چون منحنی صعودی بالایی شبیه بیشتری دارد بنابراین سرعت آن بیشتر

است و در نتیجه ضریب استوکیومتری آن بیشتر است.

(در گزینه ۳ دقت شود که غلظت مولی جامدها ثابت است.)

گزینه ۲ ☆ ۲۵
روش اول:

$$\bar{R}_{H_2} = \frac{\frac{224}{22400} \text{ mol}}{\frac{1}{2} \text{ min} \times \frac{20 \text{ s}}{1 \text{ min}}} = \frac{10^{-2} \text{ mol}}{20 \text{ s}} = 5 \times 10^{-4} \text{ mol} \cdot \text{s}^{-1}$$

روش دوم:

۱۰۰ ml یا 100 cm^3 و 224 L در شرایط STP معادل 22400 میلی لیتر (سانتی‌متر مکعب) می‌باشد.

$$? \text{ mol}_{H_2} = 224 \text{ cm}^3 \times \frac{1 \text{ L}}{1000 \text{ cm}^3} \times \frac{1 \text{ mol(g)}}{224 \text{ L}} = 0.01 \text{ mol}$$

$$\bar{R}_{H_2} = \frac{0.01 \text{ mol}}{20 \text{ s}} = 5 \times 10^{-4} \text{ mol} \cdot \text{s}^{-1}$$

گزینه ۲ ☆ ۲۶
وقتی تکه‌های روی را به پودر روی تبدیل می‌کنیم، سطح تماس افزایش می‌باید و با افزایش سطح تماس امکان برخورد بین ذره‌ها افزایش یافته و سرعت واکنش بیشتر می‌شود.

گزینه ۱ ☆ ۲۷
واکنش سوختن بنزین در سیلندر یک خودرو بسیار سریع، زنگ زدن وسایل آهنی آهسته و پوسیده شدن ورقه‌های کاغذ (یعنی همان سلولز) بسیار آهسته است.

گزینه ۴ ☆ ۲۸

$$\begin{aligned} \bar{R}_B &= -\frac{\Delta n_B}{\Delta t}, \quad \bar{R}_D = \frac{\Delta n_D}{\Delta t} \\ \frac{\bar{R}_B}{\bar{R}_D} &= \frac{1}{2} \Rightarrow 2\bar{R}_B = \bar{R}_D \Rightarrow 2 \times \left(-\frac{\Delta n_B}{\Delta t} \right) = \frac{\Delta n_D}{\Delta t} \\ \bar{R}_B &= \frac{R_B}{\text{ضریب استوکیومتری B}} = \frac{\bar{R}_D}{\text{ضریب استوکیومتری G}} \Rightarrow \bar{R}_B = \frac{-\Delta n_B / \Delta t}{1} = \frac{\Delta n_D / \Delta t}{2} \end{aligned}$$

گزینه ۳ ☆ ۲۹
موادهای جامد است، غلظتش ثابت است و در طول زمان انجام واکنش تغییری نمی‌کند. در نتیجه منحنی به صورت یک خط افقی می‌باشد.

گزینه ۴ ☆ ۳۰
در واکنش‌های یک طرفه عامل فشار به شرطی روی سرعت واکنش رفت اثر دارد که حداقل یکی از واکنش‌دهنده‌ها گاری باشد.

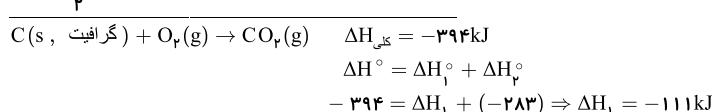
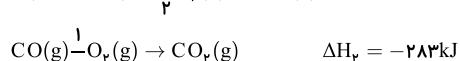
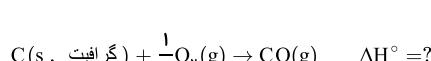
گزینه ۱ ☆ ۳۱
خاکستر اولیه و فرآورده است. پس با گذشت زمان غلظت $\propto$ کاهش و $\propto$ افزایش می‌باید ولی هم سرعت تولید فرآورده و هم سرعت مصرف واکنش دهنده‌ها کاهش می‌باید.

گزینه ۲ ☆ ۳۲

$$\begin{aligned} 60 \text{ s} &= 2 \text{ min} \times \frac{60 \text{ s}}{1 \text{ min}} = 120 \text{ s} \quad \text{زمان بر حسب ثانیه} \\ \Delta[A] &= 0.024 \frac{\text{mol}}{\text{L}} \\ \bar{R} &= \frac{\Delta[A]}{\Delta t} = \frac{0.024}{120} = 2 \times 10^{-4} \text{ mol} \cdot \text{L} \cdot \text{s}^{-1} \end{aligned}$$

گزینه ۳ ☆ ۳۳
واکنش تشکیل کربن مونواکسید از عنصرهای سازنده‌اش به صورت $\frac{1}{2} \text{ گرافیت (T)} + \text{O}_2(\text{g}) \rightarrow \text{CO}(\text{g})$ می‌باشد (توجه کنید معادله را برای تولید یک مول کربن مونواکسید می‌نویسیم).

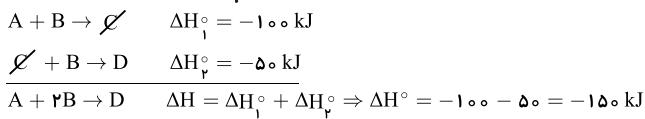
چون می‌خواهیم تغییر آنتالپی تشکیل آن را محاسبه کنیم.

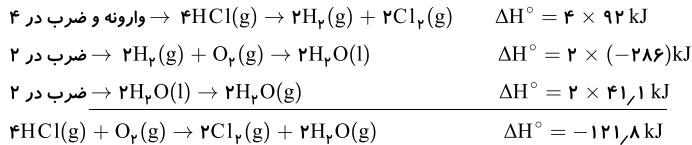
گزینه ۳ ☆ ۳۴
چون واکنش دوم، قرینه‌ی واکنش اول می‌باشد که ضرایب آن بر سه تقسیم شده‌اند، همین عملیات جبری را روی $\Delta H_{\text{کل}}$ انجام می‌دهیم، پس:

$$\Delta H_{\text{کل}} = -\frac{1}{3} \Delta H_{\text{کل}}$$

گزینه ۱ ☆ ۳۵
از جمع واکنش‌های ۱ و ۲ می‌توان واکنش خواسته شده را به دست آورد.

گزینه ۱ ☆ ۳۶

گزینه ۴ ☆ ۳۷

در عناصر اصلی الکترون‌های موجود در لایه‌ی آخر الکترون‌های ظرفیتی می‌باشد ولی در عناصر واسطه لایه‌ی آخر لایه‌ی ظرفیت نیست در عناصر واسطه‌ی خارجی لایه‌ی ظرفیت $n = 1 d, ns$ می‌باشد.

گزینه ۳ ☆ ۳۸

فلزات رسانای خوب گرما و برق هستند، دارای سطح برآق می‌باشند، قابلیت چکش‌خواری و شکل پذیری از ویژگی‌های مشترک همه فلزات است. از ۱۱۸ عنصر جدول، ۹۲ عنصر فلزند.

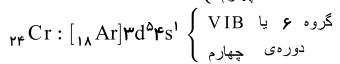
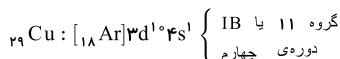
$$\frac{92}{118} \times 100 = 78 \text{ درصد فلزات}$$

گزینه ۴ ☆ ۳۹

سیلیسیم عنصری درخشان و شکننده است. افزون بر این سیلیسیم عنصری نیمه رسانا نیز است.

گزینه ۱ ☆ ۴۰

با استفاده از گازهای نجیب می‌توان به دوره و گروه پی برد، هم‌چنین با رسم آرایش الکترونی

گزینه ۲ ☆ ۴۱

نمودار ارایه شده نزولی است و با گذشت زمان، غلظت کاهش یافته است، پس ماده‌ی مورد نظر جزء واکنش دهنده‌ها می‌باشد. اگر ماده‌ی مورد نظر را A در نظر بگیریم، می‌توان نوشت:

$$\Delta[A] = 0,05 - 0,35 = -0,30 \text{ mol} \cdot L^{-1}$$

$$\Delta t = 60 - 0 = 60 \text{ s} = 1 \text{ min}$$

$$\bar{R}_A = -\frac{\Delta[A]}{\Delta t} = -\frac{-0,30}{1} = 0,30 \text{ mol} \cdot L^{-1} \cdot \text{min}^{-1}$$

گزینه ۴ ☆ ۴۲

سینتیک شیمیابی به بحث درباره‌ی چگونگی تبدیل مواد به یکدیگر، ساختار گونه‌های شرکت کننده در واکنش و عوامل مؤثر بر سرعت واکنش می‌پردازد و بررسی انجام پذیر بودن واکنش مربوط به شاخه‌ای دیگری به نام ترمودینامیک است.

گزینه ۱ ☆ ۴۳

با گذشت زمان غلظت مواد اولیه کاهش، غلظت فرآورده‌ها افزایش، سرعت تولید فرآورده‌ها کاهش و سرعت واکنش کاهش می‌یابد.

گزینه ۳ ☆ ۴۴

بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه ۱، ماده D یک جامد است و سرعت آن را نمی‌توان با تغییرات غلظت به دست آورد (برای جامد غلظت ثابت است).

گزینه ۲، چون ماده A واکنش دهنده است باید پشت فرمول سرعت آن علامت منفی باشد.

گزینه ۴، ماده C یک محلول است و با تغییر حجم نمی‌توان سرعت آن را به دست آورد.

گزینه ۴ ☆ ۴۵

چون C علامت منفی دارند ماده اولیه هستند و با توجه به علامت مثبت A، فرآورده می‌باشد. ضریب استوکیومتری مواد از روی عدد نوشته شده در مخرج هر ماده مشخص می‌شود.

پس داریم: $2C + D \rightarrow A + 3B$

گزینه ۳ ☆ ۴۶

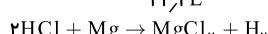
شیمیدانان‌ها در پی یافتن راهی برای کاهش سرعت یا متوقف کردن واکنش‌های ناخواسته‌اند تا شرایط مناسبی برای نگهداری و افزایش طول عمر فرآورده‌های شیمیابی بیابند.

گزینه ۲ ☆ ۴۷

در شرایط استاندارد (STP)، حجم مولی برابر با ۲۲,۴ لیتر است. (شرایط دمای 0°C و فشار ۱ اتمسفر همان شرایط STP است.)

روش اول:

$$\text{mol}_{\text{H}_2} \times \frac{1 \text{ mol}}{22,4 \text{ L}} = 0,2 \text{ مول}$$

با توجه به واکنش داریم:

$$mol_{HCl} = 0,2 mol H_2 \times \frac{2 mol HCl}{1 mol H_2} = 0,4 mol$$

$$\bar{R}_{HCl} = \frac{\Delta n HCl}{\Delta t} = \frac{0,4}{5} = 0,08 mol \cdot min^{-1}$$

روش دوم:

$$\bar{R}_{HCl} = 2 \bar{R}_{H_2} \Rightarrow \bar{R}_{HCl} = \frac{mol}{min} = \frac{\frac{0,4}{2}}{5} = \frac{0,08}{5}$$

$$\bar{R}_{HCl} = 2 \times \frac{0,08}{5} = 0,08 mol \cdot min^{-1}$$

گزینه ۱ ☆ ۴۸

با توجه به نمودار داده شده داریم:

$$\Delta [A] = [A]_t - [A]_0 = 0,4 - 0,6 = -0,2$$

$$\Delta t = 10 - 5 = 5 \text{ دقیقه}$$

$$\bar{R}_A = \frac{-\Delta [A]}{\Delta t} = -\frac{-0,2}{5} = 0,04 M \cdot min^{-1} \text{ یا } 0,04 mol \cdot L^{-1} \cdot min^{-1}$$

گزینه ۲ ☆ ۴۹

ابتدا با توجه به واکنش داده شده، مقدار مول ماده B را تعیین می کنیم:

روش اول:

$$1 \text{ mol}(B) = 0,2 mol(A) \times \frac{1 mol(B)}{2 mol(A)} = 0,1 mol(B)$$

$$\bar{R}_B = \frac{B \text{ مول ماده}}{\text{زمان}} = \frac{0,1}{10} = 0,01 mol/min$$

روش دوم:

$$\bar{R}_B = \frac{1}{2} \bar{R}_A \Rightarrow \bar{R}_A = \frac{mol}{min} = \frac{0,2}{10}$$

$$\bar{R}_B = \frac{1}{2} \times \frac{0,2}{10} = 0,01 mol \cdot min^{-1}$$

گزینه ۳ ☆ ۵۰

می دانید که واکنش پتانسیم در آب و زدن جرقه در H_2 و O_2 واکنش های سریعی هستند. وارد کردن الیاف داغ در اکسیژن خالص سبب سوختن سریع آن می شود اما زنگ زدن آهن به تدریج و آرام آرام است.

گزینه ۴ ☆ ۵۱

افزایش غلظت اکسیژن موجب افزایش برخورد بین ذرات و در نتیجه افزایش سرعت واکنش می شود.

گزینه ۵ ☆ ۵۲

گزینه ۶ ☆ ۵۳

به هیدروکربن های سیر نشده ای که حداقل یک پیوند سه گانه دارند، آنکن می گویند که ساده ترین عضو این خانواده دارای دو اتم کربن است که استیلن یا اتین نام دارد. $(CH \equiv CH)$
- به هیدروکربن های سیر نشده ای که حداقل یک پیوند دو گانه دارند آنکن می گویند که اوپین عضو آنها اتیلن یا اتن بوده و حداقل کربن را دارد.

گزینه ۷ ☆ ۵۴

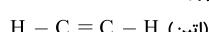
$$R_{NO} = 1,6 \times 10^{-4} mol \cdot s^{-1}$$

$$R_T = \frac{\bar{R}_{NO}}{2} = \frac{1,6 \times 10^{-4}}{2} = 8 \times 10^{-5}$$

$$\frac{\bar{R}_{Br_2}}{\bar{R}_{NO}} = \frac{1}{2} \Rightarrow \bar{R}_{Br_2} = \frac{1,6 \times 10^{-4} \times 1}{2} = 8 \times 10^{-5}$$

گزینه ۸ ☆ ۵۵

اتین (C_2H_2) و نیتروژن (N_2) هر دو دارای یک پیوند سه گانه هستند. به ساختار گستردگی آن ها توجه کنید.

گزینه ۹ ☆ ۵۶

اگر واکنش دهنده ها در یک فاز باشند (همگی گاز یا همگی محلول) تعداد برخورد بین ذرات بیشتر شده و سرعت زیاد می شود. مخلوط دو ماده جامد همگن نمی شود پس سرعت دو ماده جامد بسیار کم می شود.

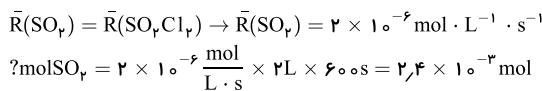
در گزینه‌ی (۱) در واکنش تعادلی، سرعت واکنش پس از مدتی به مقدار ثابت می‌رسد.

گزینه ۳ ★ ۵۷

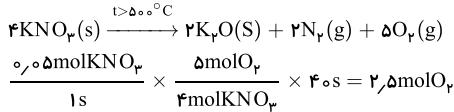
گزینه‌ی ۱: چون غلظت واکنش دهنده‌ها کم می‌شود، تعداد برخوردها و در نتیجه، برخوردهای پرانرژی نیز کم می‌شود.
گزینه‌ی ۴: با پیشرفت واکنش، به طور کلی غلظت واکنش دهنده‌ها کاهش و سرعت واکنش نیز کاهش می‌یابد.

در گزینه‌ی ۲: ΔH هم مربوط به انجام کل واکنش است با پیشرفت واکنش تغییر نمی‌کند.

گزینه ۲ ★ ۵۸

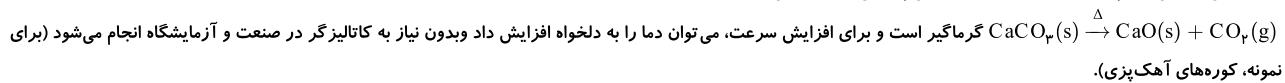

گزینه ۳ ★ ۵۹

گزینه ۴ ★ ۶۰

زیرا، ازین واکنش‌های پیشنهاد شده در گزینه‌های این پرسشن، تنها واکنش:

گزینه ۱ ★ ۶۱

زیرا کاتالیزگر، سرعت واکنش را زیاد و زمان انجام واکنش را کوتاه‌تر می‌کند. اما بر سطح انرژی واکنش دهنده‌ها و پایداری آن‌ها و یا ΔH واکنش اثر ندارد.

گزینه ۳ ★ ۶۲

فرمول کلی آلکین‌ها C_nH_{2n-2} است بنابراین فرمول C_7H_{12} را می‌توان به ۱-هپتین نسبت داد که یک آلکین است و در آن بین دو اتم کربن، یک پیوند سه‌گانه وجود دارد.

گزینه ۳ ★ ۶۳

افزایش غلظت محلول باعث افزایش سرعت می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها :

گزینه «۱»: چون در واکنش دهنده‌ها گاز نداریم تغییر حجم تأثیری ندارد.

گزینه «۲»: افزایش دما باعث افزایش سرعت واکنش می‌شود.

گزینه «۳»: اندازه‌ی برآده از گرد ریز بزرگ‌تر است، پس باعث کاهش سرعت می‌شود.

گزینه ۳ ★ ۶۴

برای بیماران تنفسی از کپسول اکسیژن استفاده می‌کنند چون نسبت به هوا غلظت اکسیژن در آن بیش تر است و بیمار راحت‌تر نفس می‌کشد. در خاک باعچه موادی وجود دارد که نقش کاتالیزگری دارند و سبب می‌شوند جبه قند آسان‌تر بسوزد. اگر گرد آهن را بر روی شعله پیاشیم سطح تماس آن با هوا و شعله آتش بیش تر می‌شود و می‌سوزد. در یخچال چون دما کم تر است گوشت دیرتر فاسد می‌شود.

گزینه ۴ ★ ۶۵

آبی رنگ و $MgSO_4(aq)$ می‌رنگ است. بنابراین شدت رنگ به مرور کم می‌شود.

در مدت زمانی که یک مول از مقدار Mg با جرم مولی ۲۴ کاسته می‌شود، یک مول Cu با جرم مولی ۶۴ رسوب می‌کند، بنابراین به جرم مواد جامد موجود در ظرف افزوده می‌شود. غلظت Mg^{2+} زیاد و غلظت Cu^{2+} کم می‌شود و غلظت SO_4^{2-} بدون تغییر می‌ماند (SO_4^{2-} را یون تماشگر می‌نامند).

گزینه ۴ ★ ۶۶

پاشیدن و پخش کردن گرد آهن بر روی شعله، سبب افزایش سطح تماس و افزایش سرعت واکنش می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: مربوط به تأثیر کاتالیزگر می‌باشد.

گزینه‌ی ۲: مربوط به تأثیر ماهیت واکنش دهنده‌ها می‌باشد.

گزینه‌ی ۳: باید توجه شود فشار وارد بر سرعت واکنش‌های انجام پافته در حالت مایع، محلول و جامد اثری ندارد.

گزینه ۴ ★ ۶۷

به طور کلی واکنش بین محلول‌ها سریع می‌باشد و تشکیل رسوب نیز به سرعت انجام می‌شود.

گزینه ۳ ★ ۶۸

واکنش‌های زنگ زدن آهن آهسته هستند و نباید گفته شود به سرعت زنگ می‌زنند. بقیه‌ی موارد درست اند.

گزینه ۴ ★ ۶۹

- در عبارت گزینه‌ی ۱، اگر فقط حذف شود، به عبارتی درست تبدیل می‌شود. چون سرعت متوسط محلول و گاز را می‌توان بر حسب مول بر زمان هم تعریف کرد.

- گوشت و فراورده‌های گوشتشی به حالت منجمد ذخیره می‌شوند.

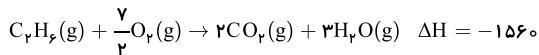
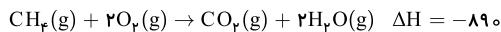

- خاک باعچه در نقش کاتالیزگر سرعت سوختن حبه قند را زیاد می‌کند.

★ ۷۰ گزینه ۳

گرم کردن گرد آهن در کپسول چینی باعث دور شدن گاز اکسیژن از سطح فلز می‌شود، اما با قرار گرفتن گرد آهن در شعله در حال سوختن با توجه به دمای بالا شعله و تجمع بیشتر اکسیژن در آن ناحیه، سطح تماس اکسیژن با گرد آهن زیاد شده و می‌سوزد. در گزینه‌های ۱ و ۲ و ۴ عامل‌های موثر به ترتیب ماهیت ماده، غلظت و کاتالیزگر است.

★ ۷۱ گزینه ۱

گرمای آزاد شده به ازای تولید یک مول CO_2 در سوختن اتان – گرمای آزاد شده به ازای تولید یک مول CO_2 در سوختن متان

$$\frac{-156^\circ}{2} - (-89^\circ) = 110\text{ kJ}$$

★ ۷۲ گزینه ۴

بررسی موارد در سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی (۱) با گذشت زمان، سرعت برای مواد واکنش دهنده و فراورده کاهش می‌یابد.

گزینه‌ی (۲) در هر لحظه میان غلظت باقی‌مانده‌ی مواد واکنش دهنده و فراورده نمی‌توان رابطه‌ای در نظر گرفت.

گزینه‌ی (۳) سرعت تولید CO_2 بر حسب مولار بر ثانیه از همه بیشتر است زیرا ضریب آن بزرگ‌تر است.

★ ۷۳ گزینه ۴

هر چهار جمله به طور واضح درست بیان شده است.

★ ۷۴ گزینه ۴

زیرا هیچ محلول سبز رنگی ایجاد نمی‌شود و تنها رنگ آبی محلول کاهش می‌یابد و همچنین فقط در صورتی که CuSO_4 محدود‌کننده باشد مقدار یونهای Cu^{2+} تقریباً صفر می‌شود و چنانچه فلز روی محدود‌کننده باشد این گونه نیست. براساس آنچه که کتاب نوشته است اما همواره این گونه نیست.

★ ۷۵ گزینه ۱

سرعت مصرف یا تولید یک ماده کننده در واکنش در گستره‌ی زمانی قابل اندازه‌گیری را سرعت متوسط آن ماده می‌نامند نه سرعت متوسط واکنش.

★ ۷۶ گزینه ۱

زیرا برای نگهداری طولانی مدت فرآورده‌های گوشتی آنها را باید به حالت منجمد ذخیره کنند.

★ ۷۷ گزینه ۱

(الف) مربوط به غلظت اکسیژن است.

(ب) صحیح است.

(پ) مربوط به ماهیت واکنش دهنده است.

(ت) مربوط به اثر کاتالیزگر می‌باشد.

★ ۷۸ گزینه ۴

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی (۱): در واکنش‌های انفجاری از مقدار کمی از یک ماده منفجر شونده به حالت جامد یا مایع، حجم بسیار زیادی داغ تولید می‌شود اما نمی‌تواند مقدار بسیار زیادی گاز تولید شود.

گزینه‌ی (۲): افزودن محلول سدیم کلرید به محلول نقره نیترات باعث تشکیل سریع رسوب سفیدرنگ نقره کلرید می‌شود.

گزینه‌ی (۳): اشای آهنه در هوای مطروب به کندی زنگ می‌زنند.

★ ۷۹ گزینه ۳

باتوجه به رابطه‌ی داده شده، علامت منفی در کنار تغییرات مقدار E , D و A قرار گرفته است بنابراین E , D و A واکنش دهنده می‌باشند و گزینه‌ی (۳) پاسخ صحیح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی (۱): مواد اولیه در یک واکنش، معمولاً به نسبت استوکیومتری وارد واکنش نمی‌شوند بنابراین تعداد مول باقی‌مانده‌ی آن‌ها به نسبت ضرایب استوکیومتری نمی‌باشد.

گزینه‌ی (۲): $\bar{R}_D = 2\bar{R}_A$

گزینه‌ی (۴): واکنش $\bar{R}_C = \bar{R}_B$ و علامت منفی در این گزینه نادرست است.

★ ۸۰ گزینه ۳

همه موارد نادرست هستند.

الف- طاق مسی مقبره‌ی حافظ با گذشت زمان سبزرنگ شده است.

ب- سطح تماس میان ذرات واکنش دهنده‌ها با هم از عوامل مؤثر بر سرعت واکنش‌ها است.

ج- افزایش غلظت واکنش دهنده‌ها اغلب نه همواره، منجر به افزایش سرعت واکنش می‌شود.

د- مولکول‌های CO در هوای دم، نه بازدم جایگزین مولکول‌های O_2 در هم‌گلوبین می‌شوند.

گزینه ۴ ☆ ۸۱
بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) الیاف آهن داغ و سرخ شده فقط در حضور اکسیژن خالص می‌سوزد.
- (۲) محلول بنفس پتانسیم پرمanganات با اسید آلی در دمای اتاق به کندی واکنش می‌دهد.
- (۳) با افزودن محلول سدیم کلرید به محلول نقره نیترات، رسوب سفید رنگ نقره کلرید به سرعت تشکیل می‌شود.

گزینه ۲ ☆ ۸۲
ساده ترین آلکان، متان می‌باشد که طبق شکل صفحه‌ی ۹۸، در اکسیژن کافی با رنگ آبی می‌سوزد. از بوتان برای پر کردن فندک و از متیل پروپیان به عنوان پیشran در انواع افشاره‌ها استفاده می‌کنند.

گزینه ۳ ☆ ۸۳
دو شکل نشان داده شده در گزینه‌ی ۴، بیان کننده‌ی تأثیر سطح تماس واکنش‌دهنده‌ها بر سرعت واکنش می‌باشد.
بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) کلسیم اسید یک ترکیب جامد بوده و غلظت آن ثابت است و تغییر نمی‌کند.
- (۲) اگر واکنشی گرماده و با افزایش بی نظمی همراه باشد، می‌توان گفت از لحظه ترمودینامیکی مساعد بوده و امکان وقوع آن وجود دارد، اما در مورد سرعت آن نمی‌توان اظهارنظر کرد.
- (۳) شکل (الف) نشان دهنده‌ی زنگ زدن آهن در هوای مرطوب است که به کندی انجام می‌شود و شکل (ب)، افزودن محلول سدیم کلرید به محلول نقره نیترات را نشان می‌دهد که باعث تشکیل سریع رسوب سفید رنگ نقره کلرید می‌شود.

گزینه ۴ ☆ ۸۴

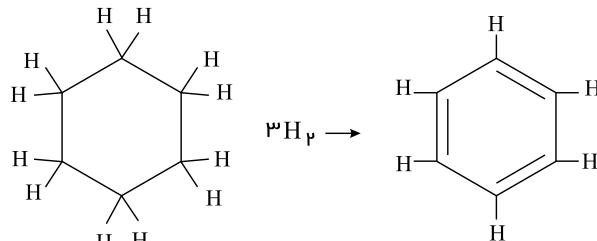
$$\begin{aligned}\frac{\bar{R}_{O_2}}{1} &= \frac{\bar{R}_{NO_2}}{2} \Rightarrow \frac{0,28}{1} = \frac{\bar{R}_{NO_2}}{2} \\ \Rightarrow \bar{R}_{NO_2} &= 0,56 \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1} \cdot \text{s}^{-1} \\ 0,56 \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1} \cdot \text{s}^{-1} \times \frac{60 \text{ s}}{1 \text{ min}} &= 33,6 \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1} \cdot \text{min}^{-1}\end{aligned}$$

گزینه ۵ ☆ ۸۵
بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) شعله‌ی ایجاد شده در این واکنش‌ها ناشی از سوختن گاز هیدروژن تولید شده است.
- (۲) اگر واکنش‌دهنده‌ها همگی در یک قرار داشته باشند، واکنش سرعت بیشتری خواهد داشت.
- (۳) تنها تغییر غلظت واکنش‌دهنده‌هایی که در فاز گاز یا محلول هستند و در سرعت واکنش مؤثر هستند، باعث تغییر سرعت واکنش می‌گردد. غلظت مواد جامد تغییر نمی‌کند. پس عبارت نادرست است. در ضمن اگر مرتبه‌ی واکنش نسبت به واکنش‌دهنده‌ای صفر باشد تغییر غلظت آن ماده در سرعت اثر ندارد.

گزینه ۶ ☆ ۸۶
- عبارت اول صحیح است.
- عبارت دوم نادرست است چون آهن در هوای خشک زنگ نمی‌زند و در هوای مرطوب به کندی زنگ می‌زند.
- عبارت سوم صحیح است.
- عبارت سوم صحیح است.

گزینه ۷ ☆ ۸۷

سیکلو هگزان C_6H_{12}

بنزن C_6H_6

گزینه ۸ ☆ ۸۸
گرمایشی (ترموشیمی) فقط به واکنش‌هایی که با تولید گرمای همراه هستند نمی‌پردازد، بلکه به مطالعه‌ی گرمای و انتقال انرژی در واکنش‌های گرمایگیر و حتی بی گرمای نیز می‌پردازد.

گزینه ۹ ☆ ۸۹
دما معیاری از میزان گرمای و سردی یک جسم می‌باشد.

★ ۹۰ گزینه ۱

مجموع انرژی جنبشی ذره‌های تشکیل دهنده‌ی یک ماده بیان‌گر گرمای آن جسم است.

★ ۹۱ گزینه ۴

اگر اتم‌ها یا مولکول‌های تشکیل دهنده‌ی جسمی آهسته حرکت کنند در آن صورت می‌گویند که آن جسم سرد است یا دمای پائینی دارد و برعکس. اگر اتم‌ها یا مولکول‌های تشکیل دهنده‌ی جسمی تند حرکت کنند و انرژی جنبشی بیشتری داشته باشند با داماسنچ برخوردهای مؤثرتری خواهند داشت. در آن صورت گفته می‌شود که آن جسم گرم است یا دمای بالایی دارد. بنابراین اختلاف دمای میان دو جسم از اختلاف دو انرژی جنبشی ذره‌های تشکیل دهنده‌ی آن‌ها حکایت می‌کند.

★ ۹۲ گزینه ۳

گرمای نوعی انرژی است؛ در حالی که دما نوعی انرژی نبوده و فقط معیاری از میزان گرمای جسم است. گرمای یک ماده به مقدار آن بستگی دارد ولی دما به مقدار ماده بستگی ندارد. بنعوان مثال گرمای آب 25°C ده برابر گرمای یک گرم آب 25°C می‌باشد. این در حالی است که دمای هر دو آن‌ها 25°C است.

★ ۹۳ گزینه ۳

ظرفیت گرمایی یک جسم از رابطه $Q = \frac{C}{\Delta\theta}$ بدست می‌آید. که C گرمای لازم و $\Delta\theta$ تغییر دماست. بنابراین طبق این رابطه ظرفیت گرمایی $C = m \cdot k \cdot g^{-1} \cdot J$ می‌باشد ولی موارد ب و د یکاهای ظرفیت گرمایی ویژه هستند.

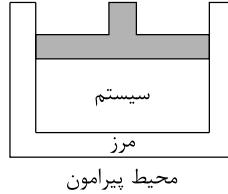
★ ۹۴ گزینه ۱

ظرفیت گرمایی افزایش دمای 1 g از جسمی به اندازه 1°C می‌باشد.

★ ۹۵ گزینه ۳

ظرفیت گرمایی ویژه مقدار گرمای لازم برای افزایش دمای 1 g از جسمی به اندازه 1°C می‌باشد.

★ ۹۶ گزینه ۱

محیط پیرامون

★ ۹۷ گزینه ۱

ذوب شدن بخ گرمایگر است. این گرمای صرف غلبه بر پیوندهای هیدروژنی میان مولکول‌های آب و شکستن شبکه‌ی بلوری یخ می‌شود. توجه داشته باشید که در فرآیند ذوب شدن جامدات مولکولی فقط پیوندهای بین مولکولی می‌شکند و پیوندهای درون مولکولی کووالانسی نمی‌شکنند.

★ ۹۸ گزینه ۲

آنتالپی پیوند مقدار انرژی داده شده (+) برای شکستن پیوند می‌باشد، در حالی که آنتالپی تشکیل پیوند مقدار انرژی آزاد شده (-) هنگام تشکیل آن پیوند خواهد بود. بنابراین می‌توان گفت آنتالپی یک پیوند با منفی آنتالپی تشکیل آن پیوند مساوی است و در واقع قرینه یکدیگر می‌باشند.

(آنتالپی تشکیل پیوند) = - آنتالپی پیوند

★ ۹۹ گزینه ۳

تعیین گرمای واکنش به کمک قانون هس (جمع پذیری واکنش‌ها) یک روش غیرمستقیم و تعیین گرمای واکنش به کمک گرماسنجی مثل گرماسنج لیوانی یک روش مستقیم است.

★ ۱۰۰ گزینه ۳

باتوجه به اینکه آرایش الکترونی یونی M^{3+} به $3d^1$ ختم می‌شود، آرایش الکترونی لایه‌ی ظرفیت اتم خنثای M به $3d^24s^2$ ختم می‌شود و جایگاه آن در گروه چهارم و دوره‌ی چهارم جدول تناوبی است.

★ ۱۰۱ گزینه ۴

اگر یک واکنش جمع دو یا چند واکنش دیگر باشد، ΔH واکنش کلی مجموع جبری ΔH همه‌ی واکنش‌های تشکیل دهنده‌ی آن است.

★ ۱۰۲ گزینه ۴

اولین عنصر واسطه عنصری است که تراز $3d$ آن نخستین الکترون را می‌پذیرد. ($3d^1$) بر این اساس می‌توان آرایش الکترونی آن را به صورت زیر تعیین کرد:

$$1s^2/2s^2/2p^6/3s^23p^63d^1/4s^2$$

که دارای ۲۱ پرتوون است و مریبوط به دوره‌ی چهارم و گروه سوم جدول دوره‌ای عناصر شیمیایی است.

★ ۱۰۳ گزینه ۱

(مجموع انرژی پیوندهای مواد فرآورده) - (مجموع انرژی پیوندهای مواد واکنش دهنده) = واکنش ΔH

★ ۱۰۴ گزینه ۳

تراز 8 لایه‌ی ظرفیت در اتم بیشتر عنصرهای واسطه دو الکترونی است ولی در برخی از این عنصرها به دلیل ایجاد پایداری بیشتر یک الکترون از تراز ns به تراز d ($n-1$) منتقل می‌شود تا این زیرلایه پر یا نیمه پر و اتم پایدار شود.

شیمی پایه های ساده

$(n-1)d^ns^1 \rightarrow (n-1)d^5ns^1$ (نایابار) ★ ۱۰۵ گزینه ۳

$(n-1)d^9s^1 \rightarrow (n-1)d^1ns^1$ (نایابار) ★ ۱۰۶ گزینه ۲

زیرا زغال سنگ از منابع سوخت های فسیلی است که چون سرعت تولید آنها در مقایسه با سرعت مصرف بسیار ناچیز است بعنوان منابع تجدیدناپذیر محسوب می شود.

اکسیدهای نافلزی مثل CO_2 و SO_2 در واکنش با آب تولید اسید می کنند و به آنها اکسید اسیدی نیز می گویند. Na_2O و K_2O اکسید فلزی هستند و اکسید بازی نامیده می شوند.

SiO_2 که به همین دلیل جزو عناصر شیوه فلزی تقسیم می شود. ★ ۱۰۷ گزینه ۳

طلاء - نقره و پلاatin و پالادیم جزو فلزهای نجیب هستند چون پایداری زیاد و واکنش پذیری کمی دارند. ★ ۱۰۸ گزینه ۳

زیرا یون فلزی در این ترکیبها دارای آرایش گاز نجیب است و نمی تواند نور در ناحیه مربی را جذب کند و سپس نشر دهد. ★ ۱۰۹ گزینه ۳

از فلز اسکاندیم (Sc) که یک فلز واسطه‌ی کمیاب است در تجهیزات خانگی مثل تلویزیون رنگی و شیشه استفاده می شود. ★ ۱۱۰ گزینه ۴

معمولآ طلا در رگه‌های پوسته‌ی زمین همراه با کانی‌های مس و یا در مواردی به صورت آزاد وجود دارد. ★ ۱۱۱ گزینه ۱

رنگ یونهای زیر در محلول‌های آبی:

Ni^{2+} (آبی پررنگ) - Cr^{3+} (قوه‌ای رنگ) - Cu^{2+} (سبز رنگ) - Mn^{3+} (بنفش رنگ) ★ ۱۱۲ گزینه ۳

طلاء فلزی نرم و براق و زرد رنگ و چکش خوار است که با بیشتر عناصر واکنش نمی دهد و بعلت نرمی و شکل پذیری زیاد جهت افزایش استحکام آن با فلزات دیگری مثل مس و نقره و نیکل و پالادیم آمیخته می گردد. ★ ۱۱۳ گزینه ۳

با داشته ۳ الکترون با اعداد کواترومی ۳ = $n = 2$ بالاترین سطح انرژی آن به صورت $3d^3$ خواهد بود بنابراین خواهیم داشت: ★ ۱۱۴ گزینه ۱

$1s^2/2s^22p^6/3s^23p^63d^3/4s^2 \rightarrow Z = 23$ ★ ۱۱۵ گزینه ۳

آرایش الکترونی $[Ar] 1s^2/2s^22p^6/3s^23p^6$ ، اگر به این آرایش الکترونی $3d^{10}4s^1$ افروده شود، آرایش الکترونی به صورت، آرایش الکترونی مس خواهد شد: ★ ۱۱۶ گزینه ۲

$1s^2/2s^22p^6/3s^23p^64d^1/4s^1$ ★ ۱۱۷ گزینه ۳

به مقدار انرژی لازم برای شکستن یک مول پیوند کووالانسی در حالت گازی و تبدیل آن به اتم‌های گازی مجزا آنتالپی پیوند یا انرژی گسستن پیوند می گویند که همواره ثابت بوده و بر حسب $kJ \cdot mol^{-1}$ بیان می شود. ★ ۱۱۸ گزینه ۳

از گرماسنج لیوانی برای اندازه گیری گرمای یک واکنش در فشار ثابت یعنی تغییر آنتالپی واکنش (ΔH) استفاده می شود. ★ ۱۱۹ گزینه ۴

به طور کلی گرمای واکنش‌های موجود در شرایط بسیار سخت و همچنین فرآیندهای زیست‌شناختی پیچیده و همچنین واکنش‌هایی که نمی توان آنها را به صورت جداگانه انجام داد به طور مستقیم نمی توان تعیین نمود. ★ ۱۲۰ گزینه ۲

برای این که از جمع دو واکنش داده شده واکنش مورد نظر ما به دست آید تنها کافی است معادله‌ی واکنش (b) را معکوس کنیم. به این ترتیب خواهیم داشت:

$$+ \left\{ \begin{array}{l} C + O_2 \rightarrow CO_2, \Delta H = a \text{ kJ} \\ CO_2 \rightarrow CO + \frac{1}{2}O_2, \Delta H' = -b \text{ kJ} \\ \hline C + \frac{1}{2}O_2 \rightarrow CO_2 \end{array} \right. \quad \Delta H = (a-b) \text{ kJ}$$

★۱۲۱ گزینه ۲

در جدول دوره‌ای عناصر روندی که تغییرهای تناوبی عنصرها را به بهترن شکل نشان می‌دهد ترتیب قرارگیری عنصرها براساس افزایش عدد اتمی آن‌ها استوار است.

★۱۲۲ گزینه ۲

ترتیب فراوانی عناصرها با توجه به جدول دوره‌ای عناصر به صورت شبه فلز > نافلز > فلز است.

★۱۲۳ گزینه ۱

با توجه به این که عنصر A در گروه ۱۱ جدول دوره‌ای قرار دارد، مجموع الکترون‌های زیرلایه‌های ۳d و ۴s در اتم این برابر ۱۱ است. بنابراین آرایش الکترونی آن به طور معمول به صورت زیر نوشته می‌شود:

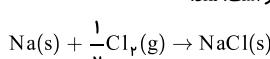

★۱۲۴ گزینه ۲

در اتم همه‌ی شبه فلزها p در حال پرشدن است بنابراین شبه فلزها جزو عناصرهای دسته‌ی p جدول دوره‌ای عناصر شیمیایی محسوب می‌شوند. به طور کلی عناصرهای گروه ۱۳ تا ۱۸ جدول که شامل همه‌ی نافلزها بجز هیدروژن و برخی فلزها و شبه فلزها و گازهای نجیب هستند عناصرهای دسته‌ی p را تشکیل می‌دهند.

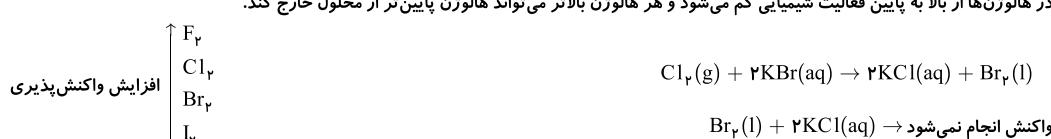
★۱۲۵ گزینه ۳

هالوژن‌ها (عناصرهای گروه ۷) به آسانی با فلزها به ویژه فلزهای قلیایی واکنش می‌سازند. هالوژن در زبان لاتین به معنی نمک‌ساز است. مثلاً:

★۱۲۶ گزینه ۲

در هالوژن‌ها از بالا به پایین فعالیت شیمیایی کم می‌شود و هر هالوژن بالاتر می‌تواند هالوژن پایین‌تر از محلول خارج کند.

★۱۲۷ گزینه ۱

واکنش‌پذیری عناصرها در گروه اول جدول تناوبی عناصر از بالا به پایین و در گروه ۷ از پایین به بالا افزایش می‌باید به طوری که فعالترین فلز در پایین گروه اول و فعالترین نافلز در بالای گروه ۷ جای دارد.

★۱۲۸ گزینه ۲

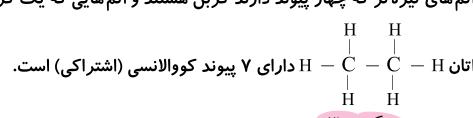
هر سه گزینه‌ی ۱ و ۳ و ۴ صحیح هستند ولی نافلزها رساناها خوبی برای گرمای نیستند پس گزینه‌ی ۲ نادرست است.

★۱۲۹ گزینه ۲

آرایش الکترون نقطه‌ای اتم کربن C است که برای رسیدن به اوکتت چهار پیوند تشکیل می‌دهد.

★۱۳۰ گزینه ۱

اتم‌های تیزه‌تر که چهار پیوند دارند کربن هستند و اتم‌هایی که یک کربن دارند هیدروژن

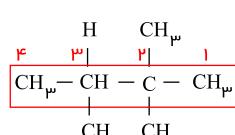

★۱۳۱ گزینه ۳

با کم کردن یک اتم هیدروژن از یک آلان، گروهی به دست می‌آید که به آن گروه آلکیل می‌گویند.

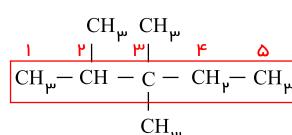
★۱۳۲ گزینه ۲

۲ و ۳ و ۴ - تری متیل بوتان

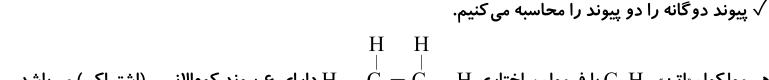
★۱۳۳ گزینه ۲

۲ و ۳ و ۴ - تری متیل پنتان

★۱۳۴ گزینه ۲

✓ پیوند دوگانه را دو پیوند را محاسبه می‌کنیم.

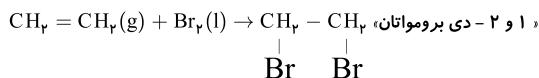
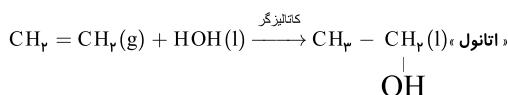

گزینه ۳ ☆۱۳۵

در این واکنش، مولکول برم به پیوند دوگانه‌ی کربن - کربن در مولکول اتن افزوده می‌شود، و فرآورده‌ای سیرشده به وجود می‌آید.

۱ و ۲ _ دی برومواتان »

گزینه ۲ ☆۱۳۶

گزینه ۳ ☆۱۳۷

با توجه به فرمول ساختاری اتین: $\text{H} - \text{C} \equiv \text{C} - \text{H}$ هر اتم کربن دارای یک پیوند یگانه و یک پیوند سه‌گانه است.

گزینه ۱ ☆۱۳۸

گزینه ۲ ☆۱۳۹

ب) در مسیر پیشرفت پایدار حرکت می‌کند.

پ) یکسان نیست و به همین دلیل جز منابع تجدیدناپذیر هستند.

گزینه ۲ ☆۱۴۰

ب) نادرست، یک لامپ ۶۰ واتی را در حدود ۲۵ ساعت روش نگه داشت.

پ) نادرست، در استخراج فلز درصد کمی از سنگ معدن به فلز تبدیل می‌شود زیرا معادن معمولاً دارای درصد کمی از آن فلز به صورت ناخالص در ترکیبات هستند.

گزینه ۳ ☆۱۴۱

گزینه ۳ ☆۱۴۲

امروزه نفت خام در دنیای کنونی دو نقش اساسی ایفا می‌کند. نقش نخست آن، منبع تأمین انرژی بوده و در نقش دوم، ماده‌ی اولیه برای تهیه‌ی بسیاری از مواد و کالاهایی است که در صنایع گوناگون از آن‌ها استفاده می‌شود.

گزینه ۳ ☆۱۴۳

باتوجه به شکل صحیح است.

گزینه ۴ ☆۱۴۴

فقط گزینه‌ی (آ) نادرست است. زیرا در آلکان شاخه‌دار برخی کربن‌ها به سه یا چهار اتم کربن دیگر متصل‌اند، نه همه‌ی کربن‌ها.

گزینه ۱ ☆۱۴۵

فرمولی که در آن تعداد و چگونگی اتصال اتم‌های کربن و هیدروژن نمایش داده می‌شود، فرمول ساختاری نامیده می‌شود.

گزینه ۳ ☆۱۴۶

با افزایش تعداد کربن در آلکان‌ها، جرم مولی، نیتروی جاذبه‌ی بین مولکولی، نقطه‌ی جوش، گرانروی افزایش می‌یابد و فراریت کاهش می‌یابد.

نکته: گشتاور دوقطبی آلکان‌ها حدود صفر است.

گزینه ۲ ☆۱۴۷

هر چه تعداد کربن کمتر، نیتروی جاذبه‌ی بین مولکولی ضعیف‌تر و فراریت بیشتر است پس $\text{C}_{14}\text{H}_{30}$ فراریت از $\text{C}_{10}\text{H}_{22}$ می‌یابد.

گزینه ۱ ☆۱۴۸

علم شیمی را می‌توان مطالعه‌ی هدف دار و منظم و هوشمندانه‌ی رفتار عنصرها و مواد برای یافتن روندها و الگوهای رفتار فیزیکی و شیمیایی آن‌ها دانست.

گزینه ۳ ☆۱۴۹

بعضی از موادی که از طبیعت به دست می‌آیند تغییراتی در آنها اعمال می‌شود تا مورد استفاده واقع شوند ولی گاهی این تغییرات باعث می‌شود که به موادی تبدیل شوند که قابل بازگشته به صورت اولیه به طبیعت نباشند مانند فرآورده‌های بدست آمده از سوخت‌های فسیلی.

گزینه ۲ ☆۱۵۰

زیرا این ویژگی‌ها مربوط به فلزات هستند و در گروه چهاردهم جدول دوره‌ای عناصر (Sn) قلع و (Pb) سرب خاصیت فلزی دارند.

پاسخنامه کلیدی

۱ *	۲	۳۱ *	۱	۶۱ *	۱	۹۱ *	۴	۱۲۱ *	۲
۲ *	۴	۳۲ *	۲	۶۲ *	۳	۹۲ *	۳	۱۲۲ *	۲
۳ *	۴	۳۳ *	۳	۶۳ *	۳	۹۳ *	۳	۱۲۳ *	۱
۴ *	۴	۳۴ *	۳	۶۴ *	۲	۹۴ *	۱	۱۲۴ *	۲
۵ *	۳	۳۵ *	۱	۶۵ *	۲	۹۵ *	۳	۱۲۵ *	۳
۶ *	۱	۳۶ *	۱	۶۶ *	۴	۹۶ *	۱	۱۲۶ *	۲
۷ *	۲	۳۷ *	۴	۶۷ *	۴	۹۷ *	۱	۱۲۷ *	۱
۸ *	۲	۳۸ *	۳	۶۸ *	۳	۹۸ *	۲	۱۲۸ *	۲
۹ *	۳	۳۹ *	۴	۶۹ *	۴	۹۹ *	۳	۱۲۹ *	۲
۱۰ *	۲	۴۰ *	۱	۷۰ *	۳	۱۰۰ *	۳	۱۳۰ *	۱
۱۱ *	۱	۴۱ *	۲	۷۱ *	۱	۱۰۱ *	۴	۱۳۱ *	۳
۱۲ *	۴	۴۲ *	۴	۷۲ *	۴	۱۰۲ *	۴	۱۳۲ *	۲
۱۳ *	۲	۴۳ *	۱	۷۳ *	۴	۱۰۳ *	۱	۱۳۳ *	۲
۱۴ *	۱	۴۴ *	۳	۷۴ *	۴	۱۰۴ *	۳	۱۳۴ *	۲
۱۵ *	۱	۴۵ *	۴	۷۵ *	۱	۱۰۵ *	۳	۱۳۵ *	۳
۱۶ *	۴	۴۶ *	۳	۷۶ *	۱	۱۰۶ *	۲	۱۳۶ *	۲
۱۷ *	۴	۴۷ *	۲	۷۷ *	۱	۱۰۷ *	۳	۱۳۷ *	۳
۱۸ *	۴	۴۸ *	۱	۷۸ *	۴	۱۰۸ *	۳	۱۳۸ *	۱
۱۹ *	۳	۴۹ *	۴	۷۹ *	۳	۱۰۹ *	۳	۱۳۹ *	۲
۲۰ *	۱	۵۰ *	۳	۸۰ *	۲	۱۱۰ *	۴	۱۴۰ *	۲
۲۱ *	۱	۵۱ *	۴	۸۱ *	۴	۱۱۱ *	۱	۱۴۱ *	۳
۲۲ *	۲	۵۲ *	۳	۸۲ *	۲	۱۱۲ *	۳	۱۴۲ *	۳
۲۳ *	۱	۵۳ *	۴	۸۳ *	۴	۱۱۳ *	۳	۱۴۳ *	۳
۲۴ *	۲	۵۴ *	۲	۸۴ *	۴	۱۱۴ *	۱	۱۴۴ *	۴
۲۵ *	۲	۵۵ *	۱	۸۵ *	۴	۱۱۵ *	۳	۱۴۵ *	۱
۲۶ *	۲	۵۶ *	۳	۸۶ *	۳	۱۱۶ *	۲	۱۴۶ *	۳
۲۷ *	۱	۵۷ *	۳	۸۷ *	۲	۱۱۷ *	۳	۱۴۷ *	۲
۲۸ *	۴	۵۸ *	۲	۸۸ *	۴	۱۱۸ *	۳	۱۴۸ *	۱
۲۹ *	۴	۵۹ *	۳	۸۹ *	۲	۱۱۹ *	۴	۱۴۹ *	۳
۳۰ *	۴	۶۰ *	۴	۹۰ *	۱	۱۲۰ *	۲	۱۵۰ *	۲